

מורה חדש (אוי קלט)

עיתון יומי כללי מלאוהי... מרפוח האחרון: דוד שן... מורה חדש בע"מ, ת.א. רח' הנוב 11.

Előzetes... Főszerkesztő Dr. MARTON ERNO... A szerkesztést és kiadást feladta: SCHONDESSO... Tel-Aviv, Rechov Hanegev (volt Schlesinger) 11. sz. Telefon: 31677.

UJ KELET

MAKABER ÉVÉNYI NAPILAP

Fagy és havazás a Gálilban és Jeruzsálem környékén

Ejlátban is téli időjárás volt tegnap — Számos iskolában be kellett szüntetni a tanítást

Cfát és környéke tegnap svájci fagyot mutatott. Az éjszaki órákban kezdődő havazás reggel 6 órakor fehér hó-takaróval fedte nemcsak a Dzserrmákot és a Knánán-hegyet, hanem ellepte Cfát utcáit is. A városban és környékén a reggeli órákban minusz 7 fokot mértek. A reggeli órákban az iskolákba igyekvő gyermekeket nagy öröm fogta el, mert sokan közülük életükben most láttak először havat. A városi gimnáziumban elmaradt a tanítás és ehelyett a város legmagasabbán fekvő pontjára, a régi várhoz vitték a gyermekeket, ahol megtekintették az Izráelben nem mindennapi természeti tüneményt. Egyes házakból előkerültek a régi szánkók, a gyerekek hóembereket készítettek az udvarokban. A felhők sem maradtak ki a havazás örömeiből és vidám hőcsatákat vívtak az utcákon. A városban általában 15 centiméter volt a hó vastagsága, a környéki hegyekben azonban sokkal mélyebb volt a hótakaró.

A déli órákban olvadozni kezdett a hó, de este felé kiújult a havazás. A Knánán-hegyen este 8 órakor már fagy volt, úgyhogy kilátás mutatkozott arra, hogy a tegnap sejtett hó legalább is a reggeli feléig megmarad. A város és a Knánán-hegy között tegnap délelőtt megszűnt a forgalom, mert a sofőrök féltek a eszűs utaktól. A Jeruzsálem-környéki hegyeket is vékony hóréteg borította tegnap. A fővárosban is egész nap hullott hó, de rövid idő alatt elolvadt. Az iskolákban megrovíditették a tanítási időt, mert az osztályokban rendkívül hideg volt. A város 160 petróleum-kályhát ostromolt ki az iskolákban, de ez kevésnek bizonyult. Egyes tanítók gyűjtést

rendeztek az osztályokban kályhabevásárlás céljára, ezt azonban később az illetékes hatóságok betiltották. Haifán az eszűsek zavarják a kikötői munkálatokat. A tenger is meglehetősen viharos volt, úgy hogy az izráeli halászbárkák a nyílt tengerrel befutottak a kikötőbe. Az ország déli részének mezőgazdái a szombat óta tartó eszűsöket a „remény eszűjének” nevezik, mert ki-

látás van arra, hogy megmenti a téli vetés egy részét, főleg az Áskálontól északra eső területeken. A déli országrészekben az utóbbi három napon 150-220 milliméter csapadék esett. Aradáskor nem érkeztek jelentések, de az idei téli évszakban most történt meg először, hogy a vidék megáldott vízzel. Az ország legdélebb városában, Ejlátban is erős viharok és eszűsek voltak.

A várható hőmérséklet ma Jeruzsálemben minusz 2 — plusz 6 fok, Tel Aviv 5-12, Haifa 5-10, Beér-Séva 1-12 fof Celsius.

A meteorológiai intézet mára felhős időjárást jósol. Az eszűsek és a havazás a déli-élelőtti órákban folytatódik, de a délelőtti órákban fokozatos enyhülés várható.

Amman, (Reuter). A tegnapi virradó éjjel erős havazás és fagy volt Jordánia

egész területén. A hegyvidékről erős hóviharak is jelentek. Beiruti jelentés szerint egyébként a havazás következtében megszűnt a forgalom a Beirut és Damaszkusz közötti főúton, valamint a Jordániába vezető utakon.

Izráel elutasította Hammarskjöld tervét a sziriai határvidék ellenőrzésére

Ben-Gurion válasza szerint a javaslat csak hamis illúziókat teremtene

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ben Gurion miniszterelnök és hadügyminiszter tegnap közölte a kormány tagjaival, hogy elutasította Hammarskjöld UNO-főtájtár javaslatát az izráel-sziriai határ — az UNO által végrehajtandó vizsgálatra és jelentéstételre vonatkozóan. A miniszterelnök elutasító

válaszát Aba Even washingtoni nagykövete és állandó UNO-főmegbízott nyújtotta át Hammarskjöldnek a múlt hét végén. A válaszban Ben-Gurion rámutat arra, hogy a határvidék körzetében meg tartandó bármilyen UNO-vizsgálat jelentéktelen lépés és kizárólag arra lenne alkalmas, hogy téves illúziókat ébresszen a világ közvéleményében. A határvidék tanulmányozása ugyanis azt az érzést válthatja ki, mint-ha az UNO komoly és reális lépéseket tenné a fegyverszüneti vonalak mentén szükséges csend és nyugalom fenntartása érdekében, holott eddigi hatáskörében sem tudta ezt biztosítani.

Mint emlékeztetés, Hammarskjöld azt a javaslatot juttatta el Aba Even útján a kormányhoz, hogy Van Horn tábornok parancsnoksága mellett az UNO-megfigyelők állandó jellegű felhatalma-

zást kapjanak a sziriai határ mentén lévő megfigyelési zónákban való megfigyelések re és azok alapján készítenek átfogó jelentést valamint helyzetismertetést az izráel-sziriai határon mutatkozó feszültség okairól. Alapjában véve a javaslat az UNO-felügyelők hatáskörének kibővítését vonná maga után. Izráel részéről az UNO eddigi működése alapján az új tervet nem tekintik alkalmasnak a szakadatlanul megismétlődő sziriai provokációk megszüntetésére, viszont ugyanekkor adott esetekben korlátozhatja az izráeli kormány szuverenitását a akciószabadságát a demilitarizált övezetekben.

Mértéktadó politikai körök ből származó értesüléseink szerint tegnap a minisztertanács is helyesen találta Ben Gurion elutasító válaszáat Hammarskjöld javaslatára.

Egyenként ötévi börtönre ítélték a Gázában elfogott izráeli bárnóket

Gáza (Reuter). — A gázai hadbírósg tegnap egyenként öt évi fegyházra és 500 egyiptomi font pénzbüntetésre ítélte a három izráeli bárnót, akiket január elején az UNO-haderő egyik őrmes-

terének lakásán fogtak el. A bíróság tiltott határátlépésben mondtatta ki bűnsöknek a lányokat és megállapította, hogy ezt az UNO-haderő katonáinak segítségével követték el.

A pápa letiltotta az olasz hercegnő és a perzsa sah házasságát

London (UPI). 23-ik János pápa letiltotta a perzsa sah és Maria Gabriella hercegnő és Umberto volt olasz király lányának tervezett házasságát — írja az Empire News. A lap szerint a pápa úgy döntött, hogy még ha le

is lehetne küzdeni a mohamedán sah és a katolikus hercegnő közötti házasság nehézségét a sah válása előző feleségétől, Szorajától, gátoló akadályt képez.

Más forrásokból származó hír szerint a sah azt követelte, hogy a hercegnő térjen át a mohamedán vallásra, amit a katolikus egyház a leghatározottabban ellenezett. Róma (Reuter). Az olasz sajtó jelentése szerint Maria Gabriella di Savoia hercegnő kijelentette, hogy egyáltalán nincsenek pillanatnyilag férjhezmenési szándékai és sohasem megy feleségül a perzsa sahhoz. Ez volt a hercegnő válasza azokra a Teheránból kelteztet sajtójelentésekre, hogy a sah és Maria Gabriella május végén kötnék házasságot. Az Il Tempo című lap a perzsa udvartartás köreire hivatkozva azt jelentette, hogy amennyiben a most folyó tárgyalások eredményhez vezetnek, három hónapon belül sor kerül a sah és az olasz hercegnő esküvőjére.

De Gaulle francia elnök tegnap Perpignanban tartott beszédében kijelentette, hogy meggyőződése szerint a mi időnkben nem várható harmadik világháború kitörése.

Az ifjúsági mozgalmak iskolai működése újabb koalíciós válsággal fenyeget

A kormány által kiküldött négyes miniszteri bizottság két ellentétes jelentést terjesztett elő

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormánykoalícióban belül újabb szakadás jeleit mutatkoznak. Ez alkalommal az ifjúsági mozgalmak működése ügyében éjszódott ki a helyzet a pártok között, miután az Achdut Ávodá és a Mápám azt követeli, hogy módosítsák a minisztertanács korábbi határozatát és engedélyezzék az összes „chálucel ifjúsági mozgalmak” működését az iskolák falain belül. Ezzel szemben a Mápáj és progresszív kizárólag a párton kívüli jellegű cserkészmozgalom működésének engedé-

lyezését javasolják az iskolákban belül.

Az ifjúsági mozgalmak iskolákban belüli működésének problémáját az idézte elő, hogy a kormány az elmúlt évben betiltotta az ifjúsági mozgalom működését az általi iskolákban. A határozatot annakidején azzal indokolták, hogy lehetetlen pártpolitikán felül álló egységes állami oktatást nyújtani, ha lehetővé teszik a különböző pártok ifjúsági mozgalmainak működését az iskolákban. A betiltás mellett sikraszállt miniszterek hozzáfűzték, hogy a kötelező állami oktatás bevezetése üres fikcióvá válik, ha ugyanakkor már az iskolák padjaiban pártellentétek szellemében osztják meg a tanulókat.

A kormányban ezt a határozatot több oldalról bírálták és ennek nyomán négytagú miniszteri bizottságot neveztek ki a probléma tanulmányozására. De a bizottság,

amelyben a kormánykoalíció összes pártjait képviselő Rozen, Námir, Bár-Jehuda és Bentov miniszterek vettek részt, nem tudott közös nevezőre jutni és tegnap két különálló jelentést terjesztett be a kormány elé.

Rozen és Námir miniszter jelentése azt javasolja a kormánynak, hogy a cserkészmozgalom kivételével továbbra is tiltásuk be az összes ifjúsági mozgalmak működését az iskolákban belül. Ezzel ellentétben Bár-Jehuda és Bentov miniszterek, akik a szélső baloldali képviselők a kormányban az összes chálucel mozgalmak működésének engedélyezését javasolják.

A kormánynon belüli erőviszonyokat figyelembe véve bizonyosra vehető, hogy Rozen és Námir javaslata fogja megkapni a kívánt többséget, amikor a minisztertanács egyik legközelebbi ülésén a két jelentés felett szavaznak.

A zürichi egyezmény nemcsak Ciprusra vonatkozik

Makariosz érsek megérkezett a londoni konferenciára

London (Reuter, UPI). — Többes ciprusi polgár várt tegnap London repülőtérén Makariosz érseket, aki a holnap kezdődő döntő konferenciára érkezett, de a

Újabb sziriai lövöldözés

A hadsereg szóvivője jelentette, hogy tegnap a sziriai oldalról egy nyájat hajtottak be Kfár Szold kibuc mellett Izráeli területre. Amikor izráeli járőr megközelítette a nyájat, hogy visszazússa a határon túlra, a sziriai állásokból tüzet nyitottak rá. Izráeli oldalról nem viszonozták a tüzet.

פלאלום PALALUM A minőség jelképe

Akkón van egyike a bank 87 fiókjának, amely fiókok az ország minden részében elszórvva megtalálhatók Forduljon a lakóhelyéhez legközelebb eső bankfiókhoz

- TITOKTARTÁS
- BIZTONSÁG
- JÖVEDELEM

BANK HAPOALIM B.M.

Sport

Ma játszik a Makkabi T.A.

az Európa-kupáért
A kosárlabda bajnokcsapatok Európa-kupa mérkőzéseinek második fordulóját folyik jelenleg. Ezeknek a győztesek, a legjobb nyolc csapat fog tovább játszani egymással a február 25-én megtörténő újabb sorsolás szerint. Ma a Makkabi T.A. Aviv első mérkőzését játssza Szófiában, az ottani Akadémia csapatát ellen. De már három nappal később el is dől a két csapat között a továbbjutás kérdése, mint hogy február 19-én újra megmérkőzzen egymással a Szófiától mintegy 300 km távolságra levő Plovdivban.

A Makkabi szereplésével kapcsolatban nem lesz érdeklődés közlekedni megvilágítani, mi a helyzet jelenleg a bajnokok Európa-kupa mérkőzéseivel.

A negyeddöntőbe, a legjobb nyolc közé, eddig már bejutott a tavalyi kupagyőztes ASK Riga, melynek nem kellett az előmérkőzéseken játszania. Ugyancsak biztosította helyét a negyeddöntőben a belga Antwerp is a finn Kotkan elleni győzelmével. Egy mérkőzését megnyerte már a lengyel Lech Poznan 87:63 arányban a csehszlovák Spartak Brno ellen, a visszavágót február 22-én Brnóban rendezik meg. Az olasz Simmenthal Monza 72:47 arányban legyőzte az egyiptomi Gezira Kairót és nem kétséges, hogy a visszavágót is meg fogja nyerni. Ugyancsak nagy esélye van a továbbjutásra az SK Beograd csapatának, amelyek Athénben 84:76 arányban győztek az AEK Athén felett. Bejutott az első nyolc közé a budapesti Honvéd is a román CCA Bukarest ellen megszerzett két győzelmével. Budapestben 34 ponttal, Bukarestben 31:24 arányban győzött a magyar csapat.

A negyeddöntő sorsolását Münchenben készíti el a nemzetközi szövetség.

A Radnicki ma búcsúzik a Hápoél Tel-Aviv mérkőzésével

A jugoszláv labdarúgó csapat, amelynek vendégjátéka csak félsikert hozott a részére, ma játssza utolsó mérkőzését. Ellenfele a Hápoél Tel-Aviv csapata lesz, amelyet néhány más klubtól kölcsönzött játékos (Mordkovic, Glaser, Goldstein, Gyovszán) fog megerősíteni. A mérkőzést 2.30 órakor kezdi a Hápoél jaffai pályáján.

Nincs már veretlen kosárlabda-csapat

A Hápoél Mismar bravuros teljesítménye fosztotta meg a Hápoél Avivot az I. osztályú bajnokság során eddigi veretlenségétől. — A Mismar 55:48 arányban győzte le a Hápoél-t, de sikerült megtoldótt két nappal később a Makkabi Motzkin ellen elért 60:36 arányú győzelmével. A haifai bajnok derbyt a Hápoél nyerte meg 60:36 kosárrányban.

A többi kitűzött mérkőzés a favoritok győzelmével végződött. A Hápoél Tel-Aviv — Hápoél Givat Brenner 82:62, a Hápoél Jeruzsálem — Hápoél Asdod 71:50 kosárrányban könnyű győzelmet jelentett a jobb csapatnak. — A bajnoki táblázat élen jelenleg a Hápoél Tel-Aviv, Makkabi Tel-Aviv és Hápoél Haifa hat mérkőzésből szerzett 11 ponttal vezetnek. A Hápoél Givat Brenner eddigi hat mérkőzésén mindannyiszor vesztesként távozott a játéktérrel és az utolsó helyen áll. Előtte egy ponttal a Makkabi Haifa és a Makkabi Hádorom következnek a sorrend első szakaszában.

Amerikai és török kémeket fogtak el a Szovjetunióban

Nyugatnémetország több orosz kémhálózatot leplezett le

Moszkva, (UPI). A szovjet hatóságok hivatalosan közlik, hogy biztonsági kőzgek elfogtak néhány amerikai és török kémcsoportot. Az Izvesztija, a szovjet kormány hivatalos lapja szerint a kémeket Törökországból repülőgépen vitték szovjet terület fölé és ott ejtőernyőkkel szálltak le. A „nemzeti biztonsági tanács” nyilatkozata szerint rövid tűzharc folyt le a szovjet őrcsapatok és az egyik kémcsoport között és ebben egy török szármaszár ember elesett, míg hármat elfogtak.

Hamburg, (UPI). A Szovjetunió széleskörű kémkedésbe kezdett a nyugatnémet hadiflotta ellen a Balti-tenger területében. Az elmúlt három hónap alatt a nyugatnémet kémelhárító néhány szovjet kémhálózatot leplezett le, amelyek az Atlanti szövetség északi szárnyának

működéséről akartak információkat beszerezni. Több, mint tíz embert tartóztattak le és állították kémkedés vádjára alatt bíróság elé Schlesweig-Holstein tartományban, ahol a növekvő német hadiflotta főbázisa van.

Krupp játékszerkeket is akar gyártani

Kopenhága (IM). Alfred Krupp, az egykori ágyúkat és fegyvereket gyártó Krupp kartell örököse, új működési terepet talált magának — a játékszerkeket. A Krupp birtokában lévő manheimi nagy játékszerkeket gyártó vállalatot folytat a dán Kopolt játékszerkeket gyártó vállalat megvásárlásával, amely egyike a világ vezető gyártóinak ezen a téren. Az adás-vétel szerződés megkötése küszöbön áll. A dán cég főleg Amerikába exportál játékszerkeket.

Ezer lakást épít Haifán a munkaügyi minisztérium a takarékosági akció keretében

Jeruzsálemben 700 lakást kezdenek építeni

A takarékosági lakásépítő akció keretében tízezer lakást építenek a Kármel-hegyen, a Róthschild-kórház mellett. A legtöbb lakást négyemeletes házakban építik, lesznek azonban 12—14 emeletes óriásházák is. A Mansfeld és Weinreb mérnökök által tervezett házakban 2—3, valamint három és félszobás lakásokat építenek. A munkálatokat a munkaügyi minisztérium építési osztálya mellett a Sikun Ovdim és a Raasco cégek végzik. Nővé Säänánban is nagy tölket vásároltak, ahol szintén néhány száz lakást fognak építeni.

Az akció tervei szerint Jeruzsálemben 700 lakást kezdenek építeni az idén Bét Hákerem, Bájit Vágán, Talbie, Báká és Katamon városrészekben. A három és négyemeletes házakban szintén 2—3, valamint 3 és fél szobás lakások lesznek, amelyek már a jövő évben átadhatók a vásárlóknak.

A Tel-Avivtól északra fekvő Rámát-Avivban, amely a város egyik leglendületesebb fejlődő szikunegyede, további 800 lakás egység épül. Ezeket a lakásokat is a takarékosági szikunakció keretében építik. A telep, amelynek ma már 12 ezer lakosa van, szépen rendezett utcával, parkolóterekkel, a házak előtti kis kertjeivel mintaképül szolgál a szikunakció számára. Az építkezések első három évében a takarékosági szikunakció gondoskodik a házak előtti kertek rendbentartásáról.

A negyeddöntő március 1-én kezdődik a kereskedelmi központ, a mozi pedig befejezés előtt áll. Rövidesen befejezik az Alliance középiskolájának három épületét, és több más középületet.

A „Daily Mail” engedély nélkül leközölte Borisz Paszternák egyik versét

Egy angol újságíró kínos helyzetbe hozta a Nobel-díjas szovjet-zsidó író

Moszkva, (UPI) — Borisz Paszternák keserűen panaszkodott Henry Sapira újságírónak, az United Press világhírű moszkvai tudósítójának arról, hogy egy angol újságíró engedély nélkül leközölte egyik versét a londoni Daily Mailben. Paszternák elmagyarázta, hogy a verset, amelyet „Nobel díj” cím alatt közölt a londoni lap, nyomott és pesszimista lelkiállapotban írta. Paszternák megkérte az angol újságírókat, hogy ne közöljék a verset, mert az a verset Párisba küldte barátjának, nem pedig azért adta át, hogy leközöljék. A nyilatkozatban azt is megmagyarázta, hogy a verset pesszimista hangulatban írta, amely már el is múlt, az a körülmény, hogy az újságíró ezt ilyen formában közölte, bizonyítja, hogy milyen célok vezették — hangoztatja Paszternák.

A zavardieli robbanás titka

A rendőrség nagy erővel folytatja tovább a nyomozást a két héttel ezelőtti Zavardieli moszában történt titokzatos robbanás ügyében, amikor — mint ismeretes — a Lidáni család három gyermeke életét vesztette. — A rendőrség úgy határozott, hogy a család egyik tagját „igazmondó géppel” hallgassa ki, miután a nyomozás semmiképp sem tudta kideríteni, hogyan került a titokzatos alumíniumtartály a bádóbarak közelébe. A vizsgálat annyit kiderített, hogy a robbanóanyagot tartalmazó tartály angol gyártmányú, tüzelőkészülék, melyhez hasonló már kevés található az országban. Ebből arra következtetnek, hogy a tartály nem volt a robbanás színhelyén, hanem valaki odahozta. Valószínűnek tartják, hogy az igazmondó készülékkel való kihallgatás meg fogja oldani a kérdést, hogyan került a tartály a robbanás színhelyére.

Paszternák élesen elítélte Brown és megesküdt, hogy soha nem fog többé

HIREK

Repülőgépen érkezett 57 olé. Tegnap 57 kelesteurópai olé érkezett legújonnan országba. Ezeknek az oléknak még az ideiglenes kiutazási szünet előtt adták ki az útleveleket. Az olé szavai szerint egyelőre még nem adtak ki további útleveleket a már megállapított régebbi keretekben kívül.

— Jöjjön mindjárt Tel-Aviv legjobb könyvtárába! Pazar választék! — Friss könyvek! „Hadash”, Hajarkon ötvenkilenc.

— Januárban egy ponttal emelkedett a drágasági index. Az országos statisztikai hivatal jelentése szerint január hónapban mindössze egy ponttal emelkedett az árindex, amely most 275 ponton áll. Az emelkedést a zöldségárak növekedése okozta. Ugyanakkor azonban csökkent január hónapban a baromfi és bizonyos zöldségfélék ára. Januártól kezdve a statisztikai hivatal új indexet állapít meg, melynek alapja 100 pont lesz.

— A Bné Herzl hangverseny sorozatában Mendelssohn-est ma 1/9 órakor az ORA-teremben, Patáki László magyarázó szövegével.

— A petróleumkályhától gázmelegítést kapott egy öttagú család. Akkor tegnap reggel a petróleumkályhából áradó gázok súlyosan megmérgezték egy öttagú családot. A mérgeztettek a haifai Rámabám-kórházba szállították, ahonnan megfelelő kezelés után hazaengedték őket.

— Chug Jocié Hungária Hámlázó — Hápoél Hámlázó Jeruzsálemben ma este 7:30-kor a Bét Mír előadóteremben dr. Pinczás Arci, a Bár-lán egyetem tanára tart előadást. „Az első zsidó állam alapításának problémái” címmel.

— Orosz-angol sakkbajnokság levelezőlapokon. A magamemében páratlan távsakkbajnokság kezdődik a napokban húsz angol és húsz szovjet játékos között, akik levelezőlapokon közik egymással lépéseiket. Ugy hiszik, hogy a bajnokság két és fél évig fog tartani. Az angol csapat vezetője kijelentette, hogy „az angol sakkozók ugyan nem az elsők a világon, de tisztességes lehetőségek van a sikerre.”

— Február közepén jelenik meg Lilian Roth: „Bűnhődésem” című nagyszerű művének második, egyben befejező kötete.

A Bné Herzl közleményei:

MENDELSSOHN-EST, hangverseny sorozatunk keretében, a szerző 150 éves születésnapjának alkalmából, február 18-án, hétfő este 1/9 órakor az ORA-teremben, Nachlat Benjamin 15. sz. a. előadása kerülnek — hangvezető: „Elias — Oratorium”, további hangszeres művek: Retzer, Casals és Menuhin előadásában. Magyarországi szöveget zenekritikus. — Vendégeket szívesen látunk.

Dr. GONDA LÁSZLÓ gimnáziumi tanár előadása február 23-án.

Előszólásban: ADY elhalálozásának 40 éves évfordulója alkalmából megemlékezünk a költő műveiről.

A Bné Herzl hivatalos órái vasárnap d. u. 5—7-ig, kedd d. e. 11—12-ig és csütörtök d. e. 11—12-ig. A Savoy szállóban Geula 5. Telefon 64—2—22.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

GROSZ ELIEZER

héber-magyar szótárának részletfizetési

akciója a nagy érdeklődésre való tekintettel

február 28-ig FOLYTATÓDIK

Mindazon, akik még nem jelentkeztek, ez időpontig az Új Kelet kiadóhivatalához fordulhatnak, hogy a szótárt részletfizetésre megszerezze.

— Felfordult a permetező repülőgép. Pénteken délelőtt a nyugat-nevegi Or-Hánér kibuc közelében felszállás közben felfordult a „Márom” vállalat permetező repülőgépe. A gép szárnyai megsérültek, de a pilótának nem történt baja. Szombat reggel megjelentek a helyszínen a vállalat szakértői, akik eltávolították a felborult gépet. Megindították a vizsgálatot a baleset okának kiderítésére.

— Napellenzők legjobb kivitelben. Supermodern ponyvák. Stolec, T.A., Geula-u. 35, tel. 65588.

— Az Arkia tizezredik repülőse Ejlátha. Az Arkia repülőársaság tegnap bonyolította le tizezredik repülését Luddól Ejlátha. A vállalatot 1950-ben alapították és azóta 250 ezer utast szállított ezen a vonalon.

— Ujra megnyitott Tlámim közösgében a betegsegélyző. Négy hónapi szünet után csütörtökön ismét megnyitott az Askalon közösgében lévő Tlámim szövetkezeti falu orvosi rendelője, amelyet azért zártak be, mert a falu lakosai hátrálékban voltak a hisztadruai díjakkal. A rendelő szüneteltetése alatt a falu lakói a szomszédos településeken kaptak orvosi segítséget és egyetlen esetben sem történt baj orvosi segítség hiánya miatt. A faluban 76 északafrikai származású család lakik.

VILLANY-, NEFTBOILEREK, szerelések, javítások garanciával. Gyones, Tel-Aviv, Sheinkin-u. 61, telefon 67080.

— Magyar sportolók a diák-olimpiáson. Budapestről jelentik: Magyarország elhatározta, hogy nyolcvan főt vevőt küld ki a diák-olimpiára, amelyet a nyáron rendeznek Torinóban. A magyarok, akik ezt a következő olimpiásra való előkészületnek is tekintik, az atlétikában, úszásban, vízipódban, teniszben és kosárlabdában vesznek részt. Róplabda-csoport kiküldéséről még nem döntöttek. A népszerű legutóbbi számában Kocsis László, az Egyetemi Testnevelési Tanács elnöke közölte az erre vonatkozó döntést.

Különleges, sikkes MELLTARTOS KOMBINÉK GUTH MAGDATOL Tel-Aviv, Alexander Janai-u. 4., I. 4.

Festésében gyakorlott festő(nő)t keresünk iparművészeti cikk termeléséhez, csak Tel-Aviv és környékéről. Állandó munka. „Színérzők” jellegére a kiadóba.

DOLOGOZÓ ANYAKTÓL, munkaidő tartására, 1-2 gyermeket elvállalnak. Halmos, Tel-Aviv, King George 18. I. 1-4-g, este 7-9-g.

— A hosszú élet titka. — A Magyar Távirati Iroda moszkvai jelentése arról számol be, hogy a szovjet pszichiátriai intézet tudósai az a kérdéssel foglalkoznak, mi a hosszú élet titka és milyen problémákat hoz magával a magas életkor. A kutatásra bő anyag van, mert a legutóbbi népszámlálás szerint a Szovjetunióban kerekken 100.000 ember van, akiknek életkora meghaladta a 90 évet, míg az ország legidősebb polgára egy 152 éves örmény.

— Népszámlálást rendeznek Kirját Smonán. Március hónapban népszámlálást rendeznek Kirját Smonán, hogy eldöntsék a vitát a községi tanács és a belügyminisztérium között a népességszám ügyében. A belügyminisztérium szerint ugyanis Kirját Smonán lakossága mindössze 11.000 lélek, míg a községi tanács azt állítja, hogy a lakosság száma 14.000. A népszámlálás meg fogja állapítani a lakosság megoszlását származási ország és foglalkozási ágak szerint is.

A CHUG KADIMA haifai

vezetősége szívesen látja Önt és barátait február 19-én, csütörtökön este 8 órakor a Pevsner-utca 2. sz. alatti helyiségében.

Program: dr. Herskovits Fábán előadása: „Izráel a külföld szemével nézve”.

MOST CSAK 7.500, 130 széles oldalas kárpított brokát damaszter brokát függöny és tapétázásra is. Hímetett vászon csak 4.500. Több színeket fényben. Klein, Tel-Aviv, Ben Jehuda 101.

— Ujra megnyitott Tlámim közösgében a betegsegélyző. Négy hónapi szünet után csütörtökön ismét megnyitott az Askalon közösgében lévő Tlámim szövetkezeti falu orvosi rendelője, amelyet azért zártak be, mert a falu lakosai hátrálékban voltak a hisztadruai díjakkal. A rendelő szüneteltetése alatt a falu lakói a szomszédos településeken kaptak orvosi segítséget és egyetlen esetben sem történt baj orvosi segítség hiánya miatt. A faluban 76 északafrikai származású család lakik.

VILLANY-, NEFTBOILEREK, szerelések, javítások garanciával. Gyones, Tel-Aviv, Sheinkin-u. 61, telefon 67080.

— Magyar sportolók a diák-olimpiáson. Budapestről jelentik: Magyarország elhatározta, hogy nyolcvan főt vevőt küld ki a diák-olimpiára, amelyet a nyáron rendeznek Torinóban. A magyarok, akik ezt a következő olimpiásra való előkészületnek is tekintik, az atlétikában, úszásban, vízipódban, teniszben és kosárlabdában vesznek részt. Róplabda-csoport kiküldéséről még nem döntöttek. A népszerű legutóbbi számában Kocsis László, az Egyetemi Testnevelési Tanács elnöke közölte az erre vonatkozó döntést.

Különleges, sikkes MELLTARTOS KOMBINÉK GUTH MAGDATOL Tel-Aviv, Alexander Janai-u. 4., I. 4.

Festésében gyakorlott festő(nő)t keresünk iparművészeti cikk termeléséhez, csak Tel-Aviv és környékéről. Állandó munka. „Színérzők” jellegére a kiadóba.

DOLOGOZÓ ANYAKTÓL, munkaidő tartására, 1-2 gyermeket elvállalnak. Halmos, Tel-Aviv, King George 18. I. 1-4-g, este 7-9-g.

— A hosszú élet titka. — A Magyar Távirati Iroda moszkvai jelentése arról számol be, hogy a szovjet pszichiátriai intézet tudósai az a kérdéssel foglalkoznak, mi a hosszú élet titka és milyen problémákat hoz magával a magas életkor. A kutatásra bő anyag van, mert a legutóbbi népszámlálás szerint a Szovjetunióban kerekken 100.000 ember van, akiknek életkora meghaladta a 90 évet, míg az ország legidősebb polgára egy 152 éves örmény.

— Népszámlálást rendeznek Kirját Smonán. Március hónapban népszámlálást rendeznek Kirját Smonán, hogy eldöntsék a vitát a községi tanács és a belügyminisztérium között a népességszám ügyében. A belügyminisztérium szerint ugyanis Kirját Smonán lakossága mindössze 11.000 lélek, míg a községi tanács azt állítja, hogy a lakosság száma 14.000. A népszámlálás meg fogja állapítani a lakosság megoszlását származási ország és foglalkozási ágak szerint is.

Rádió

As izraeli rádió magyar adása 20.15 órakor a 23.2, 43.9, 46.7 és 48.0 m-es hullámhosszon hallható.

6.30: Műv. tovu. 6.35: rövid hírek. 6.47: zenéő óra. 7: hírek. 7.17: hangvezető. 7.45: Izraeli dalok. 7.58: rövid hírek. 11: Schubert: Szimfónia C-dúr; Chopin: Etude; Bizet: „Gyermekjátékok”; Grieg: Norvég táncok, 122 szonett. 12.15: hangvezető. 13: Izraeli táncok. 13.20: Könyv zene. 13.30: hírek. 13.45: „Hová menjünk este?” 13.50: Hangvezető. 17: rövid hírek. 17.05: Vidám ritmusok”. 17.45: gyermekszerepek. 18: ifjúsági műsor. 19: hírek. 19.20: Iskolai hangvezető. „A dob”. 19.35: Elméleti. 19.55: Abel Ehrlich: Zongorahozott szonata. Avraham Melamed és Arje Sachs előadásában. Jekutiel Schorr: „Unnep jövetele”. 20.25: táncparádé. 21: hírek. — 21.30: „A függöny felegette”. 22.30: Morton Gould és zenekara. 23: hírszöveg. 23.30: Fűzfűzmosás műsor.

18: Nápolyi népdalok. 18.30: Mozart: Szimfónia, G-dúr, az egyetem zenekarának előadásában. Noám Benit vezényeltével; Verdi: Donizetti Ártákat énekel Alma Levandovska, a haifai szimfonikus zenekar kíséretével. Salom Riklis vezényelte mellett. 20.15: hírek. 20.30: hírek. 20.45: hírek.

A hársereg műsora. 18.33: Héber dalok kivánságműsora. 19.15: zenei egyveleg. 19.45: zongoraszmok. 20.25: Delibes: „Copélla” - balett I. felvonás. — 21.15: Vidám ritmusok. 21.30: koncertszimfónia. — „Zöldhagyma” együttes előadása, 22.15: tánczene. Gyűjteményes műsorok.

Tel-Aviv 19-24 óráig. Altman, King George 1. tel. 63-791; Zeldner, Acham Haam 51. tel. 63-851; Nardau, Ben Jehuda 183. tel. 23-573; Abraham, Ercinger 9. Tácháná Meivazik Glinka, Jaffa 4/19. tel. 83-429. (23 óráig).

Legjobb mégis a **NESS-CIONA ÉTTEREM** Tel-Aviv, rechoy Ness-Ciona 3/A
konyha • Oriási választékú étrend
Figyelmes kiszolgálás • Olcsó árak
Magyarajkuak és erdélyiek kedvenc találkozóhelye
WEISS és GELLEY

Érjárát a nagyvilágban

Csak borzadni tudunk azoknak a híreknek a hallatára, melyek nap-nap után egyre szaporodó számban érkeznek a Vörös-Hangyaállamból: Népi Kinából. Maeterlinck, ez a csodálatos és sokrétű belga ember-nagyság, aki ügyvédnek készült, mint szimbolista költő és színdarabíró folytatta, hogy a végén filozófiai írásainak seregével ajándékozog meg bennünket, rengeteg írása, elfoglaltsága, világsikere — Monna Vanna — legfőképp a Kék madár, — Nobel díja mellett tudott még szakítani időt arra is, hogy kutassa és vizsgálja a méhek, természet és hangyák életét. Nos, mintha ez a világg eleve-vedne meg, másolódna le Kinában, amely egyszerűen elébe kíván ugrani a Szovjetunióknak, át akarja venni a boisevista államok vezetését s hogy ezt megtehesse, de még inkább, hogy saját belső, összeomlással fenyegető gazdasági és társadalmi helyzetét valamilyen módon tovább vigye, a népi kommunák bevezetésével olyan mérheterlen szenvedést mér minden egyes kínaira, amire alig van példa a történelemben. És nem hiszem, hogy Kína boisevista vezetői közül akadna egyetlenegy is, aki e módszerek eredményességében bízna. Csak a hatalom szédülete az, ami egyre tovább hajszolja e vezetőket.

Napoleon, akiről általában sokféle véleménnyel lehet az ember, egyet azonban meg kell hagyni: nem volt ostoba fickó, Kináról és a kínaiakról egyszer azt mondta, „a kínaiak szíznak s hagyják el a földet, mert nagy baj lesz, ha egyszer felébrednek.” Százszázalékig igaz lett!

Mik azok a forradalmi ideológiai fejedelmek, melyeknek segítségével Mao-cung továbbépíti a marxizmust, leninizmust s a boisevizmust egész ideológiáját s meg akarja oldani vele a 600-650 millió s évente mintegy 12 millióval szaporodó kínai nép éhezését, gazdasági nehézségeit? Az első fából vaskarika, hogy Kína jövőjét nem a már meglévő ipari bázis kiépítésével lehet biztosítani, hanem a 650 millió kínai lelkesedésével és izomerejével! Lenin ugyan azt írta, hogy „a szocializmus jobb, mint a kapitalizmus, de a kapitalizmus jobb, mint a középkori rendi kistermelés” s Chruscsev ezt teljesen úgy fejezte ki, hogy a legdrágább energiaforrás az izomerő. Ehelyett Kína, a maga kommunálval az egész termelést a hangymódra megszervezett embermilliók izomerejére kívánja bázisolni, mert — semmire sincs pénze! Ezt azonban úgy fejezi ki, hogy a kínai embermilliók röpgyűléseken követelik a kormánytól, dolgozassanak napi 14-16 órát s nem több jövedelemért, több pénzért kívánnak dolgozni. A másik fából vaskarika a vas és acél szükségletnek háziipari módon való előteremtése, amellyel máris elérték Anglia vas és acéltermelését, — mondják ők! Hogy ez az így termelt vas és acél alapjában véve vajmi kevésre használható, arra semmiképpen sem, hogy megépüljenek belőlük a mai grandiózus gépcsoportok, de még arra sem, hogy ékék, boronák, egyszerű eszközök készüljenek, mert túl sok a selejt, arra persze nem gondolnak, vagy legalább is nem beszélnek róla.

Hogy ezt csak megközelítően is elérhessék, nem elég a legfélkelembb terror, a besugó, de ugyanakkor a géppisztolyos hadserege, hanem harmadikul szét kell rombolni a családok teljes és tökéletesen. Politikai okokból épp úgy, mint gazdasági okokból.

Írta: Dr. Dénes Béla

Puccini halhatatlan remekművében, hattyudalában, a Turandot-ban így énekel Ping, a három miniszter egyike: „Ó Kína, ó Kína, mivé lettél, Hová lett a te nagy békéd? Tízezer évd álmat, bölcs nyugodalmát, rutul összetépték.” Hová lett a te nagy békéd? És mi következik mindebből?...

1948 február 27-én, tehát most tizenegy éve, hogy a cseh kommunisták puccsal megdöntötték a Masaryk-Benes féle demokratikus Csehszlovákiát s Benes államelnök, aki 30 esztendőn át vitte nem csak Csehszlovákia külpolitikáját, de jelentős részese volt egész Európa politikai irányításában, röviddel a puccs után összetörve lemondott és szeptemberben már meg is halt.

Halálának tíz éves fordulója volt személyi titkára, aki jelenleg amerikai egyetemi tanár, Taborsky Eduard, igen érdekes cikket írt a Foreign Affairs c. folyóiratba éppen arról, ami kis népek vezetőinél mindig is a legfontosabb kérdés: meddig lehet elmenni a kompromisszumoknál? Nem vitás, hogy Benes valóban szerette hazáját, rajongott a cseh népet s a pusztulás veszélyéről. És ezért kerest mindenáron való kompromisszumot akkor is, amikor látor helytállással meg menthette volna Csehszlovágot, a demokrácia e keleti végső bástyáját s talán egész Európát is a mérhetetlen pusztulástól. Benes kapitulált Hitlerrel szemben s ezzel nem csupán a kommunisták haragját vonta magára, de a nyugati nagyhatalmakét is, amelyek helytállás esetén készek lettek volna Csehszlovákia segítségére sietni, amint ezt Churchill nyíltan megmondta. A müncheni kapituláció után az első megrendítő esemény akkor érte Benest, mikor kiderült: Hitler még a megcsontított Csehszlovákiát sem tűri. Pontosan ugyanez történt a második világháború végfele. Benesnek moszkvai látogatása alkalmával Sztalin mindent megígért. A teljes függetlenséget, régi határait visszaállítását és elfogadta a szudétánemek kitépítésének tervét is.

Ezzel szemben Sztalin először is bekebelezte Kárpátját, majd a kommunista csehszlovák belügy-miniszter sorozatos törvénykezései során már megmutatkozott, hogy mire megy ki a játék. Végül Sztalin megtiltotta Benesnek, hogy a Marshall kölcsönt elfogadja. Benes megint csak kompromisszumokkal próbált időt nyerni, míg végül a puccs megdöntötte uralmát s a cseh nép, amelyet a náci-német megszállás már amúgy is megfélemlített, beletörődött csatlósállam lett, ahogy ez a magyar forradalom alkalmával is kitűnt.

Benes humanistának hitte és érezte magát és ez a politika, amelyet inkább kis ravaszkodások és nagy csalások és csalódások politikájának nevezhetnénk, teljesen és tökéletesen megbukott. „Harcos humanista!” Ezt a fogalmat Benes nem ismerte, saját népének s az egész világnak végtelenül nagy kárára...

letéséről most cikkeznek De azért a cikkíróknak nincs egészen igazuk. A British Museum nem 200, hanem pontosan 206 esztendő. Akkor vette meg ugyanis az angol parlament 20.000 fontért a nemzet számára Sir John Sloane 50.000 kötetes könyvtárát. Csak 200 éve annak, hogy ez a gyűjtemény a nagyközönség számára is hozzáférhetővé lett. Emeljük meg azt is, hogy a praktikus angolok alkalmas épület vásárlására, a múzeum berendezésének költségeire s gyarapítására — állami sorsjátékot rendeztek, amely 100 ezer font tiszta nyereséggel zárult. Természetesen csabító alkalom lenne a múzeumokról általában írni, kezdve az első „Muzsák templomán”, mert a görög Museion szó ezt jelenti, az időszámításunk előtti 300-ban, I. Ptolemaiosz Szoter alapította alexandriai könyvtár, mu-

zeum és akadémiáról, az ókor e legtekélyesebb intézményéről, melyben sok zsidó kézirat létezett s benne de sok zsidó dolgozott. A hódító Iszlám gyújtotta föl és égette el a főbeccsülhetetlen értéket, mondván: ha egyezik Mohammed tanításával, akkor fölösleges, mert benne van a Koránban, ha meg nem, akkor tüzzel vele. Eggett is hetekig...

De hát mi, zsidók, szerencsére tudjuk a múzeumok becsét és értékét és így csak további jó munkát és dicsőséges jubileumokat kívánunk a British-nek...

Es ha már a Britishről emlékeztünk, szóljunk néhány szót a Révai Lexikonról és a Révaiakról általában, mert zsidók, vagy ártézt zsidók voltak ők mindahányan, abból az alkalomból, hogy hamarosan 50 esztendeje lesz annak, hogy a Révai lexikon első kötet megjelent s még a felszabadulás után is készült egy 2 kötetes Kis-Révai.

Olyan kulturcelekedet volt ez, amelynek hatása Magyarországon legalább akkora volt, mint a Britishé Angliában. A Révai család, Sámuel, Lajos, Leó, Mór, János és Ödön, sárosi, közelebről eperjesi eredetű. Mind írással és könyvkiadással foglalkoztak és Révai Mór János alapította a legnagyobb magyar könyvkiadóvállalatot, a Révai testvérek-et s itt került kiadásra a Révai lexikon is, amelyet már egy hatalmas mű: Az Osztrák-Magyar Monarchia irásában és képbén — megelőzött. Hogy kulturcelekedetben mit adtak Magyarországnak, azt így elmondani lehetetlen. Lexikon pl. volt már előtte is, utána is s a Kolb Jenő szerkesztette Új Idők Lexikona komoly, jó munka volt s az ma is, de azért „a” lexikon mégis csak a Révaiaké.

Könyv és írás... Minden zsidónak van ehhez némi köze. A Révai családnak nagyon sok köze volt. Nem háláért volt, de — nem is háláért meg senki!

Emberek, akikről beszélnek

Azt mondanád, hogy ilyen diplomaták csak Angliában és Franciaországban születnek: elegáns és jómódú, jóméjű és udvarias, beszéde érdekes, de nem mond semmit. Mégsem francia és nem is angol: dr. Arie Kubovi, a közelmúltig Izraelnek volt argentin nagykövete és most az európai zsidóság pusztulásának emlékét megörökítő „Jád Vášem” igazgatójának neveztek ki.

Dr. Kubovi Litvániában született, Belgiumban szerzte meg a jogi és filológiai doktorátust és onnan menekült el Amerikába, ahol a Zsidó Világkongresszus mentőbizottságának vezetőjévé nevezték ki. Abban, hogy a háború elején a mentőbizottságnak volt a vezetője és most a pusztulást megörökítő intézménynek az igazgatója — benne van az európai zsidóság egész tragédiája. Nyolc évvel ezelőtt Izrael prágai és varsói követévé nevezték ki a külügyminiszterium. „Egy szombat — meséli dr. Kubovi — az egyik ország egyik városkájában elmentem a templomba. A sámesz anélkül, hogy egy szót szólott volna, odavezetett a frigysek-renyhez és kinyitotta. Egyetlen főtárcerkes állott benne — és az az izraeli zászlóba volt burkolva. A sámesz és én egy percig némán álltunk, aztán becsukta a frigysek-reny ajtaját és ismét szótlanul a helyemre vezetett.”

Argentínából, ahová 1953-ban nevezték ki, vidámabb emlékek tér vissza dr. Kubovi. „Az argentin zsidóság — meséli — viszonylagos jólétben és gondtalanul él. Szellemi központját Izraelben látja és az izraeli nagykövettől elvárja, hogy ő legyen a tökéletesség mintaképe. A hatóságok liberálisak és az argentin zsidókat nem győtri a „kettős hűség” problémája: megengedhetik maguknak, hogy Argentin állampolgárai és ugyanakkor Izrael hívei legyenek. A diplomata-ban ketten, amelyet az utonnan megválasztott Frondizé államelnök tiszteletére rendeztek, saját fülemmel hallottam, amint az elnök oda-szólt Breiter zsidó mérnöknek, az argentin parlament tagjának: „Signor Breiter, kérem gondoskodjon arról, hogy a maga a nagykövete is jól érezze magát” és rám mutatott.

Egyszer egy Mágbit gyűlésre voltam hivatalos — fejezi be mosolygva dr. Kubovi — amelyet a két ország himnuszának intonálásával nyitottak meg. Eljártak a Hatikvát egyszer, kétszer, háromszor. Kérdő tekintetemre a Mágbit el-

nöke szabadkozva magyarázta: „Nem akartuk, nagy-követ ur, hogy argentin himnusz hosszabb legyen, mint a Hatikva...”

KAKTUSZ-GYŰJTEMÉNY

William Norton, Írország volt helyettes miniszterelnöke és az ir munkáspárt vezetője, látogatásra érkezett Izraelbe. Látogatása nem bir hivatalos jelleggel, minthogy Izrael és Írország között nem áll fenn diplomáciai kapcsolat. Allitóltag a Vatikán nyomására mondott le a szélsőségesen katolikus ir kormány a diplomáciai kapcsolatok felvételéről. Jeruzsálem kérdése miatt. „En nagy híve vagyok Izraelnek — mondja William Norton — és bizom abban, hogy ha sikerül kereskedelmi kapcsolatokat teremteni a két ország között, azt követni fogják a konzulok.”

Írországnak egyébként érdekes közös problémája van Izraellel: a gálát. Húszmillió ir él külföldön és négy és fél millió Írországban. „Sajnos azonban a mi fiaink nem támogatják úgy az anyaországot, mint a zsidók Izraelét. Nálunk az a monda járja, hogy New Yorkban a zsidók pénzt gyűjtenek, az irek pedig elköltik.”

William Norton, aki olyan szegény családból származik, hogy 12 éves koráig nem járhatott iskolába, 13 éves korában pedig már a dublini postán dolgozott, mint kifutó — ma a nemzetközi postaszervezet elnöke — minden bizonynyal a legkövőbb állambérfi, aki valaha Izraelben járt. Két William Nortonra is kijutna belőle. Egyik cigarettát szívja a másik után és két cigarettát között csak annyi szünetet tart, hogy lehörpintsen egy-egy pohár jegesvizet, vagy hogy valami jót mondjon:

— Izrael iránti szimpátiának egy különleges oka is van. En ugyanis csak egyetlen szenvedélynek hő-dolok: kaktuszokat gyűjtök otthon. Es azt mondták nekem, hogy sehol, a világon nincs annyi szábre, mint itt.

TIZENHÉTSZERES VALOGATOTT

Alexander Petakovits, az Izraelben vendégeskedő belgrádi futbalcsapatnak, a Rádnicskinék a centre — tizenhétszeres válogatott — egy él hazájában, mint egy kis király. Huszonnyolc éves és eszteregályos, de esztergapatot már évek óta nem látott. Ehelyett a jugoszláv külügyminiszterium tisztviselője, amely elnezi neki, hogy ha körmeles helyett tréningre megy. A mi-

nisztériumnál rendes fizetése van, havi 18 ezer dinár, de a klubjától még ötvenezret kap, úgy, hogy autót tart, ami hallatlan luxusnak számít a világnak abban a részében.

A népi demokráciák és Jugoszlávia közötti különbség abban is megmutatkozik, ahogy a Petakovicssal való interjú folyik: szemmi-lyen „kísérő” nincs jelen és Petakovics gondolkodás és fenntartás nélkül válaszol minden kérdésre. Izraelről csak annyit tud, hogy megindította a Színáj-háborút, narancsot exportál („a feleségem is vesz belőle”), Ben Gurionnak hívják a miniszterelnököt és a külügyminiszter egy nő.

Eletének legnagyobb élménye az Anglia ellen tavaly Belgrádban lejátszott válogatott mérkőzés volt, amelyet a jugoszlávok 5:0 arányban nyertek meg és Petakovics egymaga három gólt lőtt. A svédországi futbalvilágbanoklásban is résztvett: „A brazilok — mondja — megérdemelten győztek, bár meg sem közelíti a nivóját Puskás és Kocsis egykori magyar válogatottjának, amely két-szertelenül minden idők legnagyobb futbalcsapata volt.”

A jugoszláv játékosok szigorú fegyelem alatt állnak, amelyet csak itt-ott tör-meg a jókedélynek egy-egy felvillanása. „Ese tizkor ágyban kell lenni — meséli Petakovics — és jaj annak, akit a tréner tíz után ébren talál. Egy külföldi turné során összebeszéltem a trénerrel és az egyik játékos és a szobában tartottam tíz utánig. Huszonegyeztünk. Egyszer csak meghalottuk a folyosón a tréner hangját. Ijedt partneremet begyömöszöltem a szekrénybe. A következő pillanatban belépett a tréner, leült az ágyam szélére és — háromnegyed óra hosszat beszélgettünk. Közben hatalmasok kacsintottunk egymásra. Amikor a tréner kiment, féhohtan huztam ki barátomat a szekrényből és amint izomgörcsök között az ágyon fetreggett, a hasát fogta röhögésében: „Mit szólsz — nevetett — hogy kitöltünk a trénerrel.”

Lampel Tamás

KÖLÖNÖS HIRDETÉS

Az egyik New York-i utazási iroda 17 napos európai utazást hirdet 850 dollárért, melyben bennfoglaltatik egy ebéd Romy Schneiderrel, egy félórás autótúra Luis Marianoval, egy pohár pezsgő az angol -Bedford gróffal és Párisban megfürödhet az utazás résztvevője abban a kádban, amelyben Brigitte Bardot garantáltan fürdött. (Oggi, Miláno)

Képestop

Nem mindenki szeret tá-ródni. De Camargó, francia grófnő biztosan nem szeret. A grófnő ugyanis már husz év óta minden évben a főszerep idején befut Biarritzba, de még egyszer sem volt a biarritz strandon. Mindig ugyanabban a drága szállodában veszi ki ugyanazt a tengerre néző szobát és déli-előttönként pontosan 11 óra-kor felállítja a teraszra a magával hozott bridz asztalát. Azután háttal a tengernek az asztalhoz ül és játszani kezd a barátjával. Egész nap játszik. Minden nap, négy héten át. Allitól-lag kiváló üdülés ez a számára.

(Sie und Er, Zofingen)

Charles Hugin, lotharingiai földműves felesége leg-utóbb sok gombával tért haza az erdőből, amit vacsorára megfőzött. A macska is kapott a gombából egy jó adagot.

Vacsora után Hugin ijedten vette észre, hogy a macska görcsökbén fetreng. Azonnal fogta magát és feleségével meg három gyermekével a legközelebbi kórházba szállította magát, ahol mindhármukon gyomormo-sást hajtottak végre.

Amikor aztán boldogan, de egy kissé félelemmel el-tel-ve hazatértek, a szoba sarkában négy újszülött macskakölyök találtak, akiket büszkén szoptatott teljesen egészséges anyjutt.

(Die Lupe, Bera)

Abessziniában lovagrendet alapítottak s lovaggá ütött azt, aki legalább 25 évig 600 hűségesen feleségével. Ed-dig csak öt abessziniát ütöttek a rend lovagjává.

(Time, Chicago)

A stockholmi elmegyógy-intézetből három ápolít meg-szökött. A rendőrség köz-ponti parancsnoksága 34-ón felhívta az összes vend-örközöket, hogy állítsák elő a gyanusan, vagy brüt-tek módjára viselkedő egy-neket. Egy órán belül 23 személyt állítottak elő, de a megszökött elmegyógyinté-zeti kezeltek nem voltak kö-zöttük.

(Dagens Nyheter, Stockholm)

Az angliai Sussex Ré-geszei Társaságának ülésén, a Canterbury-i leváltár vezetője egy előadás keretében elmondotta, hogy az alapít-vány, amelyet II. Henrik angol király létesített 1174 július 12-n Thomas Becket Canterbury-i érsek megöle-tésének vezeklésére, ma is érvényben van. Ebből az alapítványból Canterbury szegényházai évi 13 font és 6 silling, valamint 8 penny juttatásban részesülnek, és ez az összeg változatlanul szerepel évenként a város költségvetésében, bár eredete régen feledésbe merült. A város lakói adójuk egy részét erre az alapra fizetik be, tehát közvetve résztvesz-nek egy középkori gyilkos-ság levelezésében.

(Daily Mirror, London)

Kérdés: Miért nem tudja Chruscsev megnyugtatni a külföldi kommunista elvtársa-it?

Felület: A haláláspadtt pá-ciens roszkett a műtőasztal-on, mint a kocsonya.

— Doktor úr — hebegi — én úgy félek!...

— Mitől?

— Nem tudom, de úgy félek.

— Nyugodjék meg.

— De doktor úr, kérem.

— Ez az első operáció!...

— Aztért még nem kell úgy reszkennie, Nekem is es az első operációm, mégsem félek.

(Borsszem Jankó)

1959. II. 16. Uj Kelet 3

Ami az ASSZONYOKAT érdekli

Kész: RUDER KATI

Nylon dauer. Hajfestés.
„Media” tubusos festékekkel.
felelősséggel.
JISZRAELI FODRASZ
Tel-Aviv, Mohlewer-u. 49.
Nachlat Benjámín-utca sarok.

A BOR

A jó bor és a jó étel ki-egészítik és szeretik egymást. A borivás egyik fontos kelléke a jó ételnek, és sok európai nép, különösen a francia és olasz a bort mint táplálékot is fogyasztja és joggal. Az asztal bor 14 százalékos természetesen erjedt alkoholt tartalmaz, amit az emberi szervezet azonnal energiává vált át. A bor elősegíti a rendszeres étkezést és azonkívül gyümölcs- és sósavakat tartalmaz, amelyek megőrzik tápláló tulajdonságukat mind a borban, mind a friss mustban.

Miért iszunk mi, izraeliek kevesebb bort, mint az európai népek? Egyik oka ennek az a téves felfogás, hogy a jó bor drága. Az igazság az, hogy jó, sőt elsőrangú bort 1-2 fontért vehetünk. Ez olcsóbb, mint a „likör”, amely kevésbé jó és mégis nagyobb közkeletűségnek örvend.

Még egy ok a bor bojkottálására a felfogás, hogy a bor szervirozása az etikett törvényeihez van kötve és ha ezeket nem ismerjük tökéletesen, könnyen nevetéssé válhatunk. Sok izraeli nemcsak otthonában nem szerviroz bort, hanem vendéglőben is attól fél, hogy nem rendel az egyes ételhez illő borokat. Igaz, hogy mint az antik-gyűjtők, a bor. nyencének is meg van a véleményük, hogy melyik a „jó” és a „nagy” bor. De az ő kifinomult ízlésük nem szabad elriasszon senkit a borivástól, mint ahogy a régiséggyűjtők sem riasztanak el senkit a butorvásárlástól.

A legfontosabb borivási szabály az, hogy azt a bort igyuk, amelyet szeretünk, legyen az francia, izraeli, olasz, vagy spanyol. Miután egy párszor bort szervirozunk az ételhez, magunktól jóvünk rá, hogy melyik bor melyik illik. Ez nem különös, hiszen szeretjük a tejszínhabot a csokoládétól, a tejfőt a rakott krumplinál és a tormásceklát a sóletéhez. Eppen így az izlelőnkét kielégíti a savanykás, fehérbor a halhoz, a vörösbort a sült hús és hasonló kombinációk. Miután ezekre magunktól rájövünk, nem komplikáltabb a bor szervirozása, mint egy ebéd, vagy vacsora összeállítása. Evszázadok alatt kifejlesztett egy bizonyos szabály, amely általában mindenkinél inyére van:

Előételhez a pezsgő a legmegfelelőbb, de ez természetesen nagyon drága. A pezsgőre általában úgy gondolunk, mint „ünnepélyes” italra. De tulajdonképpen a pezsgő az egyetlen borfajta, amely az előételtől a desszertig mindenhez megy. Kétféle pezsgő van: a fentebb említett „mindenes”, amely savanykás és az édes pezsgő, amely a desszertekhez való. A savanykás fehér bor (hüve) is igen megfelelő az előételekhez és aperitifként. Az olaszok kedvence aperitifje az édes vermouthez, ezt hüve, vagy egy jégkockával szervirozunk.

A halhoz legmegfelelőbb a hűtött, savanykás fehér bor.

Csirkehez vagy savanykás fehér, vagy könnyű vörösbort igyunk.

Sült pulykához a vörösbort és hideg pulykasülthöz a savanykás fehér bor a legmegfelelőbb.

Sültkehez, gulyásfélékhez és májasokhoz savanykás vörösbort.

A borjúsült vizsont a fehérborral finom.

Sajtokhoz az édes vörösbort mennek a legjobban, főleg a portól, amely nálunk

Uj Kelet 1959 II. 16

lunk igen kedvelt és aránylag olcsó.

Desszerthez minden édes bor megfelel.

A bor szervirozása:

Egy üveg bor elég 4-6 ember részére. Ajánlatos az egész üveget meginni és nem napokig tartani, mert ha be is dugjuk az üveget, mégis veszít aromájából. A vörösbortokat nem hűtjük és ha különleges alkalmak

A lelki elegancia

Aki sokat ad az eleganciájára, könnyen abba a veszélybe kerül, hogy „Narcisse”-t imitálja, aki egy forrásban meglátva saját arcát, önmagába szeretett. Ma a világ annyit foglalkozik a szépség fontosságával, hogy a nő könnyen a saját testét báványként imádják és minden gondolatának ennek szépítése körül forog. A divat, az újságok, a reklámok, a szépségversenyek, önmagát elég gyakran látjuk manekeneknél és olyan színésznőknél, akiket nem a színészi tehetségük, hanem szereplési vágyuk visz színpadra. Hány szép fiatal lány veszt el minden más értéknek a tudatát és azt, hogy nemcsak a külső létezik, hanem sziv, intelligencia és lélek.

Egy csunya nőnél más a helyzet. Vagy erős karaktere van és így nemcsak, hogy tölteszi magát a csunya, hanem lelkiileg fejlődik és így érdekessé válik. Dosztojevszki „Karamazov testvérek” című könyvében az öreg Karamazov a következőket mondja: „Nincs csunya nő, de vannak nők, akik szebbek, mint a többiek.” Ez tényleg igaz, hiszen csunya nők is férjhezmennek, sőt sokszor hamarabb, mint a szépek. A maradandó szépség belülről jön. Mennyivel szebb egy szeretetet sugárzó arc, mint egy divatos babaarc üres maszkja. Es ezt még jobban kihangsúlyozza a kor.

Husz éves korban egy üres szépség is megkapó, mert maga a fiatalság és a frissesség vonz. De az idő és az évek mulnak és a

kor francia bort szervirozunk, nyissuk ki az üveget egy órával a szervirozás előtt, hogy a bor „lelegzen” tudjon. Így jobb az aromája. A fehér bortakat hűteni kell, de nem jéghidegre. Egy órával a szervirozás előtt tegyük a frigidárebe.

Régen minden bort más és más pohárban szerviroztak. De ma már ez sokkal egyszerűbb. A tulipán, vagy ballonformájú pohár minden bornak, de még pezsgőnek is megfelel.

A lelki elegancia

fiatalság is elmúlik. Az angolok egy igen jó kifejezést használnak erre: „The bloom has gone” — a virágzás elmúlt. Eppen ezért kell a belső értékre sokat adni, hogy a belülről áradó fény maradjon meg. Hány szor találunk egy töpördött öreg néniket szépek, nem a vonásai miatt, hanem a jószág tekintete és kedves mosolya vonz. Szomorúságaink, örömeink, fáradtságunk és jószágunk mind kiülnek arcunkra és azt széppé, vagy vissza taszítják varázsolják. Nagy akaraterevel megátalhatjuk a szomorúságot attól, hogy arcunkra befolyással legyen és ha ez sikerül, egy életünk végéig szépek maradunk. Sok filmsztár a napi életben üres és kifejezetlen, ók csak a színpadon élnek és miután eljártak szerepüket, olyanok lesznek, mint egy rongybaba.

Próbáljunk önmagunk lenni és ne imitáljunk mást. Az utazás sohasem egyéni, ügyeljünk vonásainkra, de nemcsak külsőleg, engedjük a belső tulajdonságok fényét keresztülni, mosolyunkra, nézésünkre és egész lényünkre.

Levelészlada

L. E. diplomás. Esküvőre csináltasson egy „gréz” (szürkés-beige), nagyon könnyű anyagból ruhát, ha keskeny a csipője, legyen a ruha testhezálló, ha nem, úgy bő szoknyával, derékban övvel, sima, kissé dekoltált felsőrészrel. Ehhez az esküvőn viseljen fekete, túsarku cipőt, tászkát, keztyűt és színes gyöngyöt.

Sziciliában elrabortak egy „gazdag” amerikai

Az olasz hatóságokat tragikomikus emberrablás bűn cselekmény foglalkoztatja, melynek főszereplője Albert Castelló, szicíliai származású amerikai állampolgár, aki látogatába érkezett szülőfalujába, Trapaniba. Castelló saját autóján futott be szülőfalujába és eldicsekedett amerikai sikereivel. A dicsekvés túlságosan jól sikerült, mert a falubeliek egy része abban a hitben, hogy amerikai milliósok érkeztek hozzájuk, bandába tömörült, ez pedig elraborta Castellót. Feleségének pedig fenyegető levelet küldtek, amelyben közölték, amennyiben a meghatározott helyen és időben nem ad le számukra 8 ezer dollárt, úgy férjét megölik.

Castelló felesége megjelent a meghatározott helyen és időben és térdénálva könyörgött a banditáknak, hogy férjét, aki 49 éven át dolgozott Brooklynban téglarakóként és havi jövedelme jelenleg kilencven dollár öregségi járulék, engedjék szabadon.

A banditák nem akarták elhinni a kellemetlen igazságot, de közben a helyszínrre érkeztek a karabínerik is, akik kiszabadították Castellót szorult helyzetéből. Az idej ember azután elmond-

ta, hogy a banditák spagettivel etették, amit nem akart elfogadni, mert attól félt, hogy mérget tartalmaz. Erre a banditák megjétek, hogy a „milliomosok” éhségstrájkba kezd, revolvért fogtak rá és úgy kényszerítették, hogy egyen az ételből. Mikor ez sem használt, erőszakkal tömtek a szájába spagettit.

Albert Castelló sürögősen elhagyta szülőfaluját és a nélkül, hogy a tervbevelt, többi olaszországi helyeket meglátogatta volna, azonnal visszatért Amerikába.

Sziciliában elrabortak egy „gazdag” amerikai

ta, hogy a banditák spagettivel etették, amit nem akart elfogadni, mert attól félt, hogy mérget tartalmaz. Erre a banditák megjétek, hogy a „milliomosok” éhségstrájkba kezd, revolvért fogtak rá és úgy kényszerítették, hogy egyen az ételből. Mikor ez sem használt, erőszakkal tömtek a szájába spagettit.

Albert Castelló sürögősen elhagyta szülőfaluját és a nélkül, hogy a tervbevelt, többi olaszországi helyeket meglátogatta volna, azonnal visszatért Amerikába.

A banditák nem akarták elhinni a kellemetlen igazságot, de közben a helyszínrre érkeztek a karabínerik is, akik kiszabadították Castellót szorult helyzetéből. Az idej ember azután elmond-

ta, hogy a banditák spagettivel etették, amit nem akart elfogadni, mert attól félt, hogy mérget tartalmaz. Erre a banditák megjétek, hogy a „milliomosok” éhségstrájkba kezd, revolvért fogtak rá és úgy kényszerítették, hogy egyen az ételből. Mikor ez sem használt, erőszakkal tömtek a szájába spagettit.

Albert Castelló sürögősen elhagyta szülőfaluját és a nélkül, hogy a tervbevelt, többi olaszországi helyeket meglátogatta volna, azonnal visszatért Amerikába.

SUN YAT-SEN ESZMÉI TOVÁBB ÉLNEK...

Írta: J. Alexander

Január 18-án, késő délután a pekingi rádió azzal a lakonikusan szövegezett hírelpte meg a világ közvéleményét, hogy a kínai köztársaság megalapítójának, az 1925 március 12-n meghalt Sun Yat-Sen-nek özvegye fogja elfoglalni a viszsza-vonuló Mao Tse Tung helyett a kínai népköztársaság államelnöki tisztségében. A későbbi kommentárok úgy szövegezték, hogy a kommunista központi bizottság döntését meg helyben kell hagynia a kínai nemzetgyűlés, de minden jel arra mutat, hogy Soon Ching Ling Young — így hívják leánynevén Sun Yat-Sen özvegyét — megválasztása biztosítva van. Most már tudjuk, hogy a kommunista párt bizottságában zárt ajtók mögött heves harcok dúltak, a párt magas funkcionáriusai nagy ellenállást fejtettek ki. Végül is Sun Yat-Sen asszonyt egyhangulag választották meg, amivel Kína mozgalmas történetének további fejezete zárult le. Egy fejezet, amely a lemondó beleenyugvás benyomását hagyja maga után, mert a különben oly higgadt-hüvösen gondolkodó Maonak, a tömegkollektívák felépítésére vonatkozó brüit tervet, kezdetől fogva kudarcra vanak ítélve. A kínai tömegek szíves ellenállásával szemben — legalább a világ felé — fel kell áldozni a kommunista párt első elnökét. Azt, hogy Mao Tse Tung belső hatalmi pozíciója is megrendült-e, ezidőszert még nem tudhatjuk és valószínű, hogy ez még hosszú időn keresztül a párt félte örözzött tika lesz. Akárhogy is legyen, kétségtelen, hogy az új kínai történelemben Sun Yat-Sen neve, már második sor merül fel a kínai köztársaság megmentésével kapcsolatban

szervezte a külföldön élő kínaiakat, főleg a diákokat. A nagy utazások elmélyítették a nyugati világra és gondolkodásmodra vonatkozó ismereteit. De a Mandzsu kormány nem maradt tétlenül, a mindenkorai kínai diplomaták az összes országok kormányait informálták, hogy Sun Yat-Sen személyében egy veszedelmes kém, felforgató bűnös tevékenykedik. Így történt, hogy Angliában csak nehezen került el a kiutasítást. Az angolok mindenesetre elutasították a kínai kormány kiadatási kérélmét és arra hívtak, hogy a két állam között nincs ilyen kölcsönös szerződés. Erre a kínai császári kormány titkosa ügynökei elraborták Sun Yat-Sent és a kínai követség pincéjében fogságba vetették. Dr. Sun Yat-Sen nagy barátja és tanítója, a híres sebész, Sir James Cantile energikus tiltakozást jelentett be és az angol közvélemény is Sun Yat-Sen szabadonbocsátását követelte. Dr. Sun Yat-Sen kiszabadult és 1905 szeptember 18-án Tökióban megalapította a Kínai Forradalmi Ligát és ezzel összerúta a kínai reformisták illuzióit, akik azt hitték, hogy a Mandzsu rezsimet alkotmányos monarchiává lehet majd átalakítani. A közben kirobbant kisbél felkelések és szabotázsakciók, melyeket a Tung Meng Hui hívei hajtottak végre, lassanként felmorozították a monarchia belső ellenállását. A Forradalmi Liga hívei az egész országban megszaporodtak. 1911 október 10-n dőlt el Kínorsora. A forradalmárok megharagozták a wuhani katonai garnizon fegyverraktárát. A következő napon a legfelsőbb Forradalmi Tanács kikiáltotta a köztársaságot. Vége lett a császárságnak és dr. Sun száműzetésének is. 1912 január 1-n, dr. Sun, az ifjú kínai republika ideiglenes elnökevé választották. De az új kormány hatalma csak a déli tartományokra terjedt ki. Északon tovább megmaradt a feudális rezsim, Yuan Shih-kai katonai diktátor vezetésével. 1912 február 14-n dr. Sun lemondott állásáról, hogy megakadályozza a polgárháború kitörését. Yuan, akit több európai nagyhatalom támogatott déli felé nyomult előre és mindenütt terroruralmat létesített. Dr. Sun másodízben is száműzetésbe kényszerült. Visszatérve Jaoanba, 1914-ben megalakította a Kuomintangot. 1915-ben feleségül vette Soong Ching Linget, egy csodás szépségű lányt, aki rendkívüli szellemi képességekkel is meg volt áldva. A lány már évek óta bálmulta Sun Yat-Sent. Csálájának ellenzése mit sem használt, férjhez ment a hivatalos forradalmárhoz. Szülei, akik titokban szintén Sun Yat-Sen csodálói közé tartoztak, lányuknak mégis boldogabb és rejtettebb életet kívántak mint az éjszakai kereszttű tartó államellenes megbeszélések és szíves harcok kínjait.

ért, töltötték ki a lelkiüket. Az orosz forradalom sikerein felbuzdulva dr. Sun megsokszorozta erőfeszítéseit és felesége mindent segített neki. Sikerült megszereznie Csang Kai Sek és más magasrangú katonatisztek közreműködését a forradalom ügyében. A szovjet propaganda sajnos, nem maradt minden hatás nélkül a különben megdondoltan cselekvő, bölcs emberre. A következő években egyre gyakrabban nevezte a szovjet népet a kínaiak „nagy tanítómesterének”. Ezért a tragikus tévedéséért hosszú évek után a föld egyik legnagyobb népe a szabadságát és demokráciáját kellett feláldozza. A délkínai forradalom 1921-ben újra Sun Yat-Sent választotta a nankingi kormány elnökévé, aki aztán Borodin, a szovjet-orosz tanácsadó segítségével újja szervezte Kína nemzeti hadseregét. 1925 március 12-n halt meg. Sirja Nankingban a kínaiak nemzeti szentsége lett.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

Írta: J. Alexander

szervezte a külföldön élő kínaiakat, főleg a diákokat. A nagy utazások elmélyítették a nyugati világra és gondolkodásmodra vonatkozó ismereteit. De a Mandzsu kormány nem maradt tétlenül, a mindenkorai kínai diplomaták az összes országok kormányait informálták, hogy Sun Yat-Sen személyében egy veszedelmes kém, felforgató bűnös tevékenykedik. Így történt, hogy Angliában csak nehezen került el a kiutasítást. Az angolok mindenesetre elutasították a kínai kormány kiadatási kérélmét és arra hívtak, hogy a két állam között nincs ilyen kölcsönös szerződés. Erre a kínai császári kormány titkosa ügynökei elraborták Sun Yat-Sent és a kínai követség pincéjében fogságba vetették. Dr. Sun Yat-Sen nagy barátja és tanítója, a híres sebész, Sir James Cantile energikus tiltakozást jelentett be és az angol közvélemény is Sun Yat-Sen szabadonbocsátását követelte. Dr. Sun Yat-Sen kiszabadult és 1905 szeptember 18-án Tökióban megalapította a Kínai Forradalmi Ligát és ezzel összerúta a kínai reformisták illuzióit, akik azt hitték, hogy a Mandzsu rezsimet alkotmányos monarchiává lehet majd átalakítani. A közben kirobbant kisbél felkelések és szabotázsakciók, melyeket a Tung Meng Hui hívei hajtottak végre, lassanként felmorozították a monarchia belső ellenállását. A Forradalmi Liga hívei az egész országban megszaporodtak. 1911 október 10-n dőlt el Kínorsora. A forradalmárok megharagozták a wuhani katonai garnizon fegyverraktárát. A következő napon a legfelsőbb Forradalmi Tanács kikiáltotta a köztársaságot. Vége lett a császárságnak és dr. Sun száműzetésének is. 1912 január 1-n, dr. Sun, az ifjú kínai republika ideiglenes elnökevé választották. De az új kormány hatalma csak a déli tartományokra terjedt ki. Északon tovább megmaradt a feudális rezsim, Yuan Shih-kai katonai diktátor vezetésével. 1912 február 14-n dr. Sun lemondott állásáról, hogy megakadályozza a polgárháború kitörését. Yuan, akit több európai nagyhatalom támogatott déli felé nyomult előre és mindenütt terroruralmat létesített. Dr. Sun másodízben is száműzetésbe kényszerült. Visszatérve Jaoanba, 1914-ben megalakította a Kuomintangot. 1915-ben feleségül vette Soong Ching Linget, egy csodás szépségű lányt, aki rendkívüli szellemi képességekkel is meg volt áldva. A lány már évek óta bálmulta Sun Yat-Sent. Csálájának ellenzése mit sem használt, férjhez ment a hivatalos forradalmárhoz. Szülei, akik titokban szintén Sun Yat-Sen csodálói közé tartoztak, lányuknak mégis boldogabb és rejtettebb életet kívántak mint az éjszakai kereszttű tartó államellenes megbeszélések és szíves harcok kínjait.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi özvegye — férjének példáját követve — beemmaradt a politikai életben. Csang Kai Sek elzetése után az özvegyt be választották a kínai kommunista párt központi bizottságába. Egyre nagyobb tisztségekben lett része. Csung En Lai-ai, akit még férje 1924-ben az akkor létesített Whampoo Katonai Akadémia politikai igazgatójává nevezett ki, a legzorosabb barátságban élt. De még Mao Tse Tung, a vörös cár is hálásan gondolhat az öregedő Sun Yat-Sen hűségére és támogatására.

SUN YAT-SEN ÖRÖKÖSE

A nagy államférfi

TIZÉVES IZRÁEL

A magyar nyelvterületről származó zsidóság jelentős hányadát képezi a jsiuv lakosságának. De országrésze van a magyar zsidóságnak a clonizmus megteremtésében is, hiszen kebelünkben származik Herzl, a zsidó állam megalapítója, Nordau, kiváló munkatársa, Magyarországból származik Jozsef Natonek is, valamint népünk annyi rengeteg büszkesége, akiket szinte lehetetlen felsorolni. És mégis itt az országban szétforgácsoltunk, elvesztünk, elaprózódunk, nincs senki, aki rámutatna, hogy ezt mi alkottuk, nem akad, aki feljegyezne, számon tartaná, amit produkáltunk. Kisebb a súlyunk, a szavunk, mint más számban és kulturában sokkal csekélyebb törzseké, mert mindaddig szerényen, meghúzóva a háttérbe maradtunk, nem dombortottuk ki, nem igyekeztünk kihangsúlyozni, hogy ez vagy amaz a mi munkánk, hogy ezt a mi tudásunk, a mi tehetségünk hozta létre.

Valaki talán azt mondaná, hogy ez fölösleges, sőt kívánatos, éppen erre kell törekednünk, hogy az egyes törzsek elmerüljenek, eltűnjenek, a kiál Jisráél a közös cél. Ez valóban így is van, helyesebben, így is kellene legyen. De mindaddig, amíg a többi törzsek, edák lépten-nyomon kihangsúlyozzák a maguk munkáját, kiemelik a kebelükben származó írók, művészt, mint akit ők ad-

Jubileumi évkönyv

Szerkesztette:
Züszmann Alfréd

tak a nemzetnek, mi sem merülhetünk el nyomtalanul, nekünk is meg kell örököznünk azt, amit mi produkáltunk, amit mi építettünk, amit irtunk, amit kovácsoltunk, a gyárat, amit üzemet, amit mi alapítottunk, az utat, amit vág-tunk, hogy kik énekelnek, kik játszanak az ország színpadain közlünk, hányan török az ugart. Ha nem is a mások kedvéért, a magunk önértetének emelésére.

Ezt a célt szolgálja ez a legelső ilyen szerű megmozdulás, a Tízéves Izráel. Ebből a könyvből megtudjuk, hogy ki mit csinál, milyen posztot töltött be az első tíz esztendőben és annak előtte. Ez a könyv kíván „kőnél maradandóbb emléket állítani a honfoglaló nemzedék első tíz esztendőjének grandiózus művéről és benne különösen a magyar-zsidó törzs jelentős szerepéről.”

Természetesen hiányos ez a könyv. Lehetetlen volt minden magyar zsidót hirtelen felkutatni és megemlíteni, de a nagy mű megindult és a második bővített kiadás pótolni fogja, nem azt, amit mulasztottak, hanem azt, amit lehetetlen volt az első kiadásban megemlíteni.

Már a könyv külseje is

magára vonja a figyelmet művészi kivitelével, ami a „Neografika” kiváló izlését dicséri.

Züszmann Alfréd, a könyv szerkesztője bevezető szavaiban az olvasót köszönti kedves, megható szavakkal.

Idegen törzsbellek is elhozták szellemi ajándékat a Tízéves Izráelnek. Árj Alter a hatszázezer vértanúnak, a magyar zsidóság örökös gyászának állít felejthetetlen emléket. Majd meg Dávid ben Gurion emeli ki törzsünk érdemeit. „Nem 1948 május 14-én született meg az állam és nem az a 850.000 zsidó teremtette meg, aki azon a napon az ország földjén élt. Három nemzedék cháluci munkája előzte meg a függetlenségi nyilatkozatot, az 1878-as évtől kezdve, amikor az első zsidó falu: Petach Tikva megszületett.

Chájim Mosz Sápira Erec Jisráéit, mint a Tóra igazi hazáját méltatja. „Izráelnek hazájába való visszatérésével, a Tóra is visszatért igazi otthonába.” Tagadhatatlan, hogy a magyar zsidóságnak igen nagy szerepe van ebben.

Dr. Marton Ernő „Tíz év távlatából” c. cikkében végig tekint a tíz éves rövid múltot. Méreget, nem tolozzuk-e el ennek az évfordulónak a jelentőségét. „Más államok évszázados, vagy évezredek egységeiben gondolkodnak és centenáriumokat és milleniumokat ünnepelek. Illik-e hozzánk, hogy új államunk megalapításának tizedik évfordulóját már ilyen nagyszabású retrospektív lélegzettel megálljunk?” Mégis úgy vól, hogy igenis, ünnepelni kell, mert itt az egész történelemben páratlan jelenséggel állunk szemben. Majd felsorolja, mindent teremtettünk ez alatt a tíz esztendő alatt. Más népeknek évszázadokra volna szükségük erre, mi egy évtized alatt hoztuk létre. Méltatja a hadsereg hősiességét a felszabadító háború alatt, valamint a polgári lakosság „civilkurázsát”. Utána megkapó szavakban elmondja a tel-avivi muzeumban 1948 május 14-én lezajlott történelmi aktust.

Izráel szellemi vezérei adtak ebben a könyvben egymásnak találkozót. Lehetetlen mindegyiket felsorolni, méltatni. Ott találjuk a legkiválóbb politikusokat, írókat, költőket, tudósokat, művészeket, papokat, hívőket, katonákat, civileket, testnevelőket, bélyegyűjtőket, ügyvédeket, orvosokat, mérnököket, gyógyszerészeket, kibucnyikokat és mosávyikokat, színészeket, filmrendezőket, professzorokat, tanítókat és számtalan egyszerű zsidókat, ország-alapítókat.

A könyv végén a munkatársak lexikonja, életrajza megismerjük kedvenc íróink életét, jelenét, múltját, munkáit, jövőbeli terveit, mosolyát, könnyét, sikereit, csalódásait.

De hozza a könyv a munkatársak fényképét is. Látjuk őket, belenézhetünk a szemükbe, a lélek tükrén keresztül meg a lelkükbe. Hosszú oldalakon keresztül sorolja fel ez a mű a magyar nyelvterületről származó és az állam apparátusában dolgozó zsidók névsorát. Így többek között a hadseregben, a diplomáciai karban, a művészi, a politikai, a pedagógiai, a gazdasági, a műszaki, ipari, kereskedelmi életben, a jogi és orvosi pályákon.

Meg kell említeni azokat a találó szentirás verseket, talmudi példabeszédeket, Midrásokat is, amelyek a legtöbb cikket kísérik. „Tiszteld az öreg arcát.” Furcsa kifejezés és mégis milyen mély! Az arcát tiszteld. Ne grust nyomj a

markába, ezzel nem tiszteld, ezzel megszegyened az arcát. Hogyan tiszteljem hát? Munkát adj neki, fizessd meg a portékáját, a szellemi kincsét, amit általam lme itt, kedves olvasó, felkínál neked.

Mi, a magyar zsidók szellemi munkáit meggettük a magunké, odaadtuk szellemi kincseink legjavát. Most rajtad a sor, testvér, válassz kenyerre ezeket a kincseket.

Ezek az öregek napról napra szaporodnak, a fiatalokból öregek lesznek. Te is megöregszel, testvér. Milyen szép öregnek lenni! De csak, ha élvezni tudjuk az öregség napjait. Te talán nem félsz az öreg napoktól, az Isten megáldott, sikerült félretenned öreg napjaidra. De a legtöbbünk nem. Mikor fiatal volt, akkor is csak kevés jutott neki, most még kevesebb. A legtöbbünk — semmi. Ezt a keveset kell most neked pótolnod, testvér, ezt a semmit kell valamivé varázsolnod.

Nemcsak mi öregszünk, akik itt élünk, is zákén ole... Jönnék is az öregek. Jönnék naponta a galutból. Látad, milyen riadt a szemük? Jaj, borzalmas látni! A mi szemünk már nem ilyen. Mi bele tudunk nézni a napba. Ők csak a földet nézik a tekintetükkel. Megriadnak, ha az előszoba csengője szól. Figyeld meg, ha az utcán megy, odalapul a házakhoz. Ezeket is segítenünk kell. Kiegyenesíteni a gerincét, megtanítani a napba nézni, széppé tenni az öregséget, kényeret rakni az asztalára.

Nehéz volt az öreg sora mindig, már a próféta is panaszkolt: „Az öregem nehezé tetted igádát nagyon.” Hát még most! A munkahivatal ajtaja is becsapódik előtte. Nekünk kell hát rajta segíteni. Különösen a fiataloknak. De az öregeknek is. Támadt most az országban egy gyönyörű jelszó: Olé az oléknak. Utánozzuk. Öregek az öregeknek!

Milyen szép ennek az egyesületnek a mottója is! En, ha levelet kapok tőle és a borítékban, meg a levelelen olvasom, a szívemhez kapok: Drága jó Istenem, ne dobj el öreg koromra! Ezzel ezeket a szavakat, testvér? En igen, szíven üt. Jom kippurkor mondjuk, akkor is könnypatákat fakaszt a szememből. Ezeket a könnyeket fel lehet szárítani, a tiedet is és az öregek könnyeit is. Nem zsebkendővel. Egy darab kenyérral, egy tányér levestel.

„Öreg, évekkkel jóllakva”. — mondja a héber. A mi ereci „magyar” öregeink is jól vannak lakva évekkkel, csak a kenyér hiányzik a tarisznyájukból. Ezen akar ez a könyv segíteni, hogy az éveken kívül kenyérral is jóllakjon.

Valaha a zákén szó tiszteletreméltót jelentett, a község, a gyülekezet feje. De pótolja az apa szót is. Testvér, nincs apád, nincs anyád? Ott az öreg. Támogasd az öreget, az apádat. Ne alamizsnát adjál neki, az megalázza, az eltünteti róla az Isten képmását. Vedd meg a könyvét. Utáznak is jó. Te nyersz rajta. Te többet kapsz, mint amennyit te neki adsz.

Jés lánú áv zákén, van nekünk egy öreg apánk. Nem is egy, sok, akik amíg mi jóllakunk, ők éheznek. Mi, akik az ország különböző részein szétszórva élünk, nem is tudunk erről, csak ez az egyesület, amely gondoskodni kíván rólunk, amely azonban a mi segítségünk nélkül szintén tehetetlen.

Szép az öregség, szép, ha gondok nem teszik csuffá, ...amíg el nem jönnek a bajnak napjai és el nem érkeznek az évek, amelyekről azt mondod: nem telik bennük kedvem. (Kohélet 12, 1-2) A Talmud ehhez megjegyzi: Ezek az öregség napjai.

Az amatőrspori válsága

Írta Dückstein Zoltán

A modern sportmozgalom ma már kiterjedt újszólván az egész földgömbre. Ami fél évszázaddal ezelőtt még csak egy egészen kis számú műkedvelő szórakozásának, többé-kevésbé sekevény értékű időtöltésének számított, ma már eminen ter fontos népegészségi, népjóléti és gazdasági jelentőségű tényező a legtöbb országban. Ott, ahol a katonai szolgálat arra kötelezi az ifjúságot, hogy fegyverviselés re alkalmas voltát szakorvos vizsgálatának vesse alá, pontos statisztika mutatja ki, mennyire járul a sportgyakorlat ahhoz, hogy a fejlődő fiatalok fizikai képességeit növelje, testi erejét fokozza, egészségét megszi-lárdítsa. Hasonló vizsgálatok folynak a legtöbb országban már a tanulóifjúság körében is és már köz-helyé vált annak a felismerése, hogy a sportnak népegségi vonatkozásban kiemelkedő fontossága van. Ez a minősége azonban nem szorítkozik kizáróan a fegyverviselési szolgálat területére, hanem valamennyi munkateljesítmény elvégzésénél is hangsúlyozottan szerephez jut.

A sportmozgalom ezen népegészségi hatásánál nem kisebb fontosságú az a szerepe sem, amelyet a szabadidő mozgalomban betölt. Az ifjúságnak tanulmányi ideje végeztével olyan elfoglaltságot nyújt, amely az egyének is, — azon keresztül pedig a közületnek is — felbecsülhetetlen értékkel szolgál.

A széles síkon elterjedt sportmozgalom gazdasági vonatkozásai egyfelől abban mutatkoznak, hogy számos sportteljesítmény építése, karbantartása, hatalmas tőkét mozgósít meg és sok munkalehetőséget teremt, de mutatkozik abban is, hogy ezernyi sporteszköz előállítás, gyártása, sportruházat elkészítése válik általa szükségessé. Abból az összegből, amit Amerika, vagy Anglia egy évben sportcélokra fordít, Izráel egész évi államháztartását el lehetne látni.

Fentiekből látható, hogy a sport, ma már nem kiváltságosak szórakoztató időtöltése, hanem lényeges jelentőségű állami tényező. Ezt a felismerést a Szovjetunió, majd nyomában a csatlósországok tették elsőként magukévá.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság és a legtöbb sportág nemzetközi szövetsége nem engedélyezi olyanoknak a sportvetélkedésekben szereplését, akik nem amatőrök, azaz, akik nem műkedvelők. Akik pénzértéki jutalásért sportolnak, versenyeznek, akik állami támogatásban részesülnek, azokat kizárják a sportversenyekből. Csak az állami vezetéstől független sportszövetségek működési jogát ismerik el. Ilyenek pedig a Szovjetben és a népi demokráciákban nincsenek. Sokatmondó jelek szerint más országokban sem lesznek, mert már sokhelyütt mozgolódnak az élsportolók, akik kifejezetten követelik azt, hogy

az állam támogassa őket sportjukban, mert saját anyagi eszközeik nem elégségesek ahhoz hogy a kiélestedt vetélkedésben helytálljanak azokkal szemben, akik állami ellátást élveznek sportjuk üzése érdekében.

Van némi jogosultsága annak a nézetnek, hogy az a sportoló, aki tízezrek szórakoztatására rúgja a labdát hétről-hétre, vagy aki a teniszpályán gyönyörködött pompás játékaival a nézők tömegét, csakúgy, mint a tornaszerek virtuozsa, vagy a penge művésze, aki csodálatba ejti mozgásának szépségével, vakmerő mutatványával, ritmikus produkcióival a publikumot, az ilyen részesedjék is a gyakran tetemes bevételekből, amelyeket ő szerez fellépésével a rendezőknek. A sportban csúcsig eljutni, ugyanúgy igénybeveszi a sportoló minden idejét és lelki, szellemi, fizikai képességeit, mint ahogyan az a művész, aki egy-egy ágában is törvényt tesz. Aki hegedűvel, vagy ecsetjével, táncával, hangjával a művészi tökéletességet akarja elérni, az minden képességét, teljes idejét, erejét erre a kitűzött célra koncentrálna. Ezeketől a művésztől, zenésztől, színésztől, festőművésztől nem kívánja senki, hogy más — kenyérkereső — mesterséget is üzzön. Hasonlóképpen indokolatlan és alaptalan ilyen követelményt támasztani avval szemben, aki a labdasportokban, avagy úszásban, atlétikában, tornában, egyéb sportágakban a nézők ezreinek szerez örömet, gyönyörűséget, kielégülést. Az a jelszó, amelyet olyan gyakran hangoztattak a népi demokráciákban és amelyek blöffölő karaktert a legjobban azok tudták, akik a jelszót utnak idézték: „Első a munkában, első a sportban!” — Csak mosolyt keltett mindenki-ben, aki tisztában volt avval, hogy élsportolóvá csak olyan tehetséges ember fejlődhet, aki ennek a célnak szenteli egész idejét, minden képességét. Aki viszont a munkában törekedett arra, hogy sztahanovista teljesítményt nyújtson, az óhatatlanul kórházba kerül néhány hónap után, nem pedig a versenypályák győztesei sorába. A csalfa propaganda nem tévesztett meg senkit sem, aki munkahelyen dolgozott, vagy aki a sportban igyekezett kiválni.

Az amatőrspori válságban van. Ezt a válságot a régivágású sportemberek, élükön a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnökeivel, az anyagilag jól szituált Avery Brundage-zsel, minden eszközzel meggátolni igyekeznek, azonban nem is kell hozzá jóstehetség, hanem csupán nyitott szem és józan mérlegelés, igyekeztüknek nem lesz sikere és belátható időn belül az élsportolók a normális társadalmi ellátásukat nyújtó munkaadóknak az olimpiai versenyeken is. Nehéz ennek a folyamatnak a jogossága ellen érvelni!

Öreg az apánk és nincs, aki segítsen rajta. Valaki mégis a kezébe vette az öregek dolgát, baját. Talán rossz néven veszi tőlem, ha megemlítem, Züszmann Alfréd ez az egy ember. A magyarországiak már régebben ismerték, az erdélyiek és szlovákiakak itt, itthon ismerték meg. A galut zsidóságának régi harcosa. Már 1918-ban a zsidó nemzeti irányzathoz csatlakozott, később meg az illegális clonista mozgalomban tevékenykedett. De mint Herzl hűséges katonája a miskolci hitközség kapitú is eredményesen döngötte és a magyar galut minden zsidó megmozdulásának ve-

zető tagja. „Miskolci Zsidó Elet” című folyóirata annak idején az egész magyar jsiuv kedvenc olvasmánya volt, itteni írásai pedig szintén közkeletűségnek értenek.

Ahogy ezt a könyvet a kezembe vettem, akárcsak Züszmann szerkesztője, az én ajkam is imára nyílt: Áldassák az Örökkévaló, a mi Istenünk, aki életben hagyott, megtartott és engedte elérnünk ezt az időt. A könyv kapható: Bórit Ovdím Mizdáknim bó-Jisráél, Tel-Aviv, P. O. B. 9045. Löwenkopf Kálmán

TNUVA

minden tejterméke kizárólag friss tejből

A tejtermelés nagymérvű emelkedése lehetővé teszi, hogy a tejipar kizárólag friss tejet dolgozhasson fel.

Ennek következtében 1959 februártól a „Tnuva” összes tejüzemei minden készítményüket — lágy túrók és folyékony gyártmányok — kizárólag friss, pasztörizált tejből állítják elő, minden póanyag — tejpor, növényi zsíradék — hozzáadása nélkül.

A „Tnuva” tökéletes gépekkel felszerelt tejüzemei a következő legkiválóbb minőségű tejtermékeket készítenek:

- Palackozott pasztörizált tej.
- Vaj. Tejszín. Tejsűrű kávéba. Sajtok („Emek”, „Gálád”, „Jezreél”, „Gálil”, „Tábor”), „Kanaán” sovány és kövér túró. — Leben, „Eshel”, yoghurt, juhtúró.

TELJES TAPERTEK!

A „Tnuva” tej és tejtermékek a táplálkozás alapja minden család számára

TNUVA

Egy nagy matematikusról, aki nő volt

Írta: F. FÜRTH MARGIT

Nagyon örültem, hogy magyarul is olvashattam Feuerstein Emil avatott tollából az Uj Keletben is Liza Meitnerről, az atomkutatás úttörőjéről, a zsidóság büszkeségéről, a születésének 80-ik évfordulója alkalmából. Örültem a cikknek azért is, mert Liza Meitner dicsőségéből ránk, nőkre is hull némi parányi fény sugar, biztatás, hogy a nők is tudnak valamit, sőt nagyot alkotni.

Mondom, örültem a Feuerstein Emil cikkének és ezért remélem, nem veszi rossz néven, ha hozzáfűzök valamit, ami elkerülte a figyelmét.

Azt írta ugyanis, hogy eddig még nem volt nő a matematikusok között. Hevesebben úgy hangzott volna, hogy a Nobel díjasok között nem volt. Mert a Nobel díjat 1901-ben adták az első nőnek és Sonja Kovalevszka, a stockholmi egyetem tanára tíz évvel azelőtt, 1891-ben halt meg, 41 éves korában. De 1889-ben, most éppen 70 éve, elnyerte az akkor világszerte legnagyobb matematikai díjat, a párisi Tudományos Akadémia Baudin díját, melyet addig fel nem tárt matematikai probléma eredeti kidolgozásának jutattak. Addig a díjat 50 éves létezése alatt csak tízszer adták ki, ebből kétszer nem is az egész összeget, 3000 frankot. (Az még jó frank volt, nem a mai...) Sonja Kovalevszka 5000 frank díjjal részesült és a tudományos világ elismerte. Ezt nem zavarta a híres mizogin írő, Strindberg ellenvéleménye, mely szerint a nők mégis kisebbrendű szellemiségek általában.

Nehogy nagyképűnek tartanak a azt hiszik, hogy jaj, de milyen nagy tudós is vagyok, — bevallom, hogy én Sonja Kovalevszkaéhoz Naplója olvasásakor, tehát az irodalom és nem a matematika útján jutottam, hogy leleplezzem magam: én nem vagyok akadémikus képességű, — sőt... Hiába volt „egyesem” (figyázz, nem utólagos szépítés...) idővel minden fizika-kémia-felsőbb szám-tudományt kiszorított az agyamból a „Wissenschaft des nicht Wissenswertes” a tudásra nem érdemes dolgok tudása. Bajomra bizony, mert nem tudtam csemémét ez irányú haladásával lépést tartani. S az is balul ütött ki, hogy — mentse meg — elmeséltem nekik bakfiskori barangolásaimat élettársammal, akinek meg, — mivelhogy a jó Teremtő így párosít, — éppen a gépek, meg a matematika volt a hobbi-ja. — Jártuk hát a gyárakat és ő elmagyarázta nekem a dinamó működését. Amit másnapra elfelejtettem... Hiába írtam le a „leckét”. Másnap nem tudtam felmondani „kivülről”, mi is a dinamó. Azóta, — ha mégis meg akarom érteni egy-egy technikai újítást, kamazskori fölényei olvasták rám: az neked dinamó, anyuz...

Talán éppen ezért, mert számomra elérhetetlen, megérthetetlen magasságban szárnyaló tudományok művelői, hódolatom és csodálatom tárgyai ők: Sonja Kovalevszka, Mme Curie és Liza Meitner. És talán ezért foglalkoztatta a fantáziámat a mi Berurriánk, s rabbi Mair felesége, aki nek a véleménye nem egyszerű döntött a nagy tudósok tanulmányait vitában. Ha rabbi Mair és tudós társai a korabeli görög tudósok témakörében foglalkoztatták volna csiszolt elméjüket, talán Beruria is egyike lett volna a nagy matematikusoknak...

Ha... De miért is volt oly kevés nő a tudomány

világában napjainkig? Miért? Mert lefoglalja őket a nőiségük, anyaságuk? Mme Curie és Sonja Kovalevszka jó feleségek is voltak és anyák is... De... ők kivételek, hozzájuk hasonlóak az u. n. erősebb nemben sem gyakori jelenségek.

Tudós professor Möbius „Über den physiologischen Schwachsinn des Weibes” című munkájában azt felelt erre a miérre, hogy a nő agya súlyban és tekervényekben nem fejlődhetett az emberiség története folyamán kialakult társadalmi helyzete miatt. A család formálódása, a munkamegosztás a családi élet keretén belül a férjre osztotta a megélhetés megteremtését és a létért való küzdelem fejlesztette képességeit, növelte agyának súlyát és tekervényeit, — míg a nő „tenyésztett kis körének lányát”, vagy, ha dolgozott, csupán végrehajtó szerve volt a gondolatoknak.

Nemilov professor „A nő biológiai tragédiájáról” ír. A két nem helyzete, mint egyenjogúaké, olyan, mint a színházban egymás mellett ülő rövidlátó és távollátó. Az egyenlőség csak formai. A rövidlátónak nyújtott pozitívum nem előny a távollátónak. A nő nem szabadulhat meg soha természetadta biológiai bilincseitől. Életének majdnem felét korlátozott munkaképességben tölti, — „más” állapotban, ezt megelőzőleg a szervezet periodikusan ismétlődő megterhelésében, majd a csecsemő tápláláskor tejével-vérével — összehasonlítva a férfiéval, mindez abnormális, azaz beteg-állapot. Amíg a tudomány nem tudja megkönynyítani a nők biológiai adottságait, addig egyenlőségről hiába beszélünk, — mondja Nemilov. — Mi, egyszerű nők, ezt nem annyira tragédiának látjuk, mint inkább fizetségnek az anyaság semmivel sem pótolható gyönyörűségéért.

Igy hát, igen: Sonja Kovalevszka, Mme Curie és Liza Meitner kivételek, tündöklő nagy csillagok, fenomenének. A Curie életét kisebbik leánya, Éva írta meg. A Kovalevszkaé többek között Rachmanova, aki a könyvéhez csatolt bibliográfiában 128 írásművet sorol fel Kovalevszkaéről és néhány szép-irodalmi munkát tőle. Tudományos írásait nem. Ez a szenális asszony nem „csak” matematikus volt. Verseket, regényt, novellákat írt, a férje által szerkesztett irodalmi és társadalmi szemléte irodalmi, művészi, zene kritikákat írt, ha nem volt, aki csinálja. Mikor férje, a ma is elismert paleontológus meghasonlott, — Sonja készítette elő egyetemi előadásait. Az átlagon felülően jól zongorázott, — kézimunkái is szeretett és ha úgy adta sorsa, főzött is. És hívó lélek volt, tele szeretettel, a szeretet áhításával, mert ebből gyerekkorában kevés része volt.

Apja Corvin-Krokovszki (Corvin Mátyás leszármazottja), nyugalmazott tüzérezredparancsnok, — éppen Sonja világra jöttékor elvesztette egy nagy kártyacsalásban vagyona jó részét. A szépséges, német protestáns származású, tőle jóval fiatalabb mama ezt megbotránkoztatta. De mind a ketten nehezteltek az újszülöttné, mert lány volt, holott ők elsőszülött lányuk után hat évig várták és vágyták a fiút. Sonja, a kis cigánybőrű, úgy élt a nagy kását egy sötét, a dada által rítikán szellőztetett szobájában, mint hamupipőke. Annát, a nagyot, piperezték, becézték, produkálták.

Sonja szobája kártyozatlannul maradt falain a papíralap ábráit bámulva és mikor már ismerte a számokat, a hieroglifikákat, az algebrai képleteket megfejténi akarta. Mert ezek a papírok egy matematikai szakkönyv lapjai voltak. Néha egész éjjel törté a fejét, míg rájött a rejtelem titkára egy-egy képlet megoldásán. De a papa nem engedte, hogy az öccs nevelője matematikai órákat adjon Sonjának. Tudós nő! Isten ments! Azt nem lehet férjhez adni... Franciaul csevegni, divalapot tanulmányozni, kézimunkáit, táncolni, zongorázni, — ezt kell tudni. A sport napi pár órai labdázás a nagy fogadó teremben, míg az angol nevelőnő sétaturáján van. Sonja belopózott a szomszédos könyvtárterembe, kikeresett egy-egy klasszikus regényt, vagy verskötetet, — vagy... elmerült a versírásba. Jaj, keserves volt, ha a nevelőnő rajtakapta a „szófoga-datlanságon” és horribile dictu! a regényolvasáson, vagy versírásán! Rapport-ra kellett mennie a papához. Ahova a komornyik hívás nélkül is beléphetett, Sonjának várnia kellett többszöri kopogtatás után a válasza. Mert a tábornok ur elmélyedt a gondjaiba: a birtok kezelésében mélyreható változásokat idézett elő a jobbágyfelszabadítás, ami Oroszországban is kikerülhetetlen volt a kezdeti ipusztörz-lőzölde miatt. Sőt, vé-

„Már megint mit csináltál?” — kérdezte szórakozottan és sarokba állásra ítélte a már serdülő Sonját, esetleg órákra ott felejtette. A gyöngéd szülői becézést a mama születésnapra nagy fogadáson színpadi szereplésével érte el Sonja. Cigánylány volt. énekel, — majd kozákruhában táncolt, — aztán kifogástalanul, érzéssel zongorázott és a vendégek gratuláltak a szülőknek, akik ragyogtak a büszkeségtől.

De új szelek lengedeztek még a cári szent Oroszországban is. Tolsztoj és Dosztojevszki kora ez, akik nem gyönyörködtek, hanem nevelni akartak. A Dosztojevszki lapjának kiadta be Anna első novelláit. Levelezése, ismeretsége Dosztojevszkiel mindketőjük sorsában döntő volt. A papa elszerezte: egy báliszezon Szentpéterváron, hogy Anna irodalmi egyenlőségét, Sonja tudományomját bálokon szerzett házassággal semmisítse, vagy senlegesítse, — visszajárva fordult Dosztojevszki látogatásai lányára kéressed végződték, amit Anna ugyan elutasított, de Dosztojevszki botránkoztató viselkedése a bucsubálon meghusítottta az Anna házasságát egy gárdatisztel. Sonja tudássomját az asztrogonius - matematikus nagyapja tanításai csak fokozták és kibarcolta anyjánál, hogy az akkor legnagyobb nevű egyetemi tanárnál tanulhasson privát, — mert egyetemre nő nem vettek fel.

Nem álltak egyedül a család és a törvények nyúl-gel, bilincsei elleni küzdelemben. Az orosz ifjúság színe-java kényszerült külföldre, ha tanulni akart és nem egy „jó házból való” lány kötött „látszat” házasságot, hogy így érje el függetlenségét. Sokkal később a lengyel Mme Curie házasságának is volt ilyen színe, de az szerencsés volt. A Sonja házasa Wladimir Kovalevszki, a már akkor jó nevű íróval és kutatóval, hat évig maradt látszólagos. Ez a hat év mindkettőjük

tanulásával, sok utazással és küzdelemmel telt el. Kovalevszki fordította oroszra Darwin és Brehm-et. Koruk nagy embereivel kerültek ismeretségbe, Herbert Spencer, George Elliot, Bunsen és később, Stockholm-ban, Ellen Key, Jonas Lie, Edward Grieg, Fritjof Nansen, — a matematikusokról nem is szólva, Sonja baráti köréhez tartoztak.

24 éves volt Sonja Kovalevszka, mikor doktorált heidelbergi és berlini egyetemi évei után, Göttingen-ben. Disszertációjának a címe: „Zur Theorie der partiellen Differentialgleichungen”. (A parciális differenciálegyenletek elméletéhez.) Ezenkívül még két dolgozatot mutatott be a göttingeni fakultásnak. Az ő neve is, a Kovalevszki is ismert volt a tudományos világban és a szülők megbékéltek a házassággal. Hazamentek. A házasság ekkor lett effektív. Kovalevszki Moszkvában tanított; Sonjának majdnem életébe került kislánya világrahozása. De boldog volt otthonában, gyerekeivel és a munkájával, amit férjével együtt is végzett. Addig, míg Kovalevszki bele nem bonyolódott kétes vállalkozásokkal petroleum kutatásokba. Elmélete a „kőolaj” keletkezéséről csak halála után igazolódott be. Ez és vállalkozása csodje, felidulta, meghasonlott, el-távolodott Sonjától. A helyzettartatlan volt, Sonja testben-lélekben összetörve Párisba ment, hogy dolgozhasson gyermeke eltartásáért is. Ott érte a hír Kovalevszki öngyilkosságáról, ami válságos betegségbe döntötte. Felépfűt és elfogadta a stockholmi egyetem analízis tanszékét. Innen pályázta meg a párisi Tudományos Akadémia Baudin díját „Sur la probléme de la rotation d'un corps solide autour d'un point fixe” című munkájával. (Nagyon bonyolult magyarral lefordítani, ha ez nem is volna nekem „dinamo.”)

Sonja Kovalevszka elismerték, innepelték a tudósok. Még inkább az akkor legnagyobb harcaikat vívó feminista mozgalom, Ellen Key-vel az élen, Strindberggel az ellentáborban. Egymás után jelleme meg Kovalevszka szépirodalmi munkái is, cikkei orosz francia, angol, svéd nyelven. Társszerzővel írt drámája is, mely színpadra azonban nem került. Svéd állampolgár akart lenni, — de az orosz állam nem akart lemondani híres honfitársáról. Az orosz egyetem mégsem adott katedrát neki, mert nő volt. Az Akadémia is csak később vette fel — levelező tagnak. Dicsősége fényre Oroszországba is bevilágított, de nem jött onnan visszafény, mely melegeit. Így élete anyagi alapja, tudományos munkássága végig Stockholmhoz kötötte.

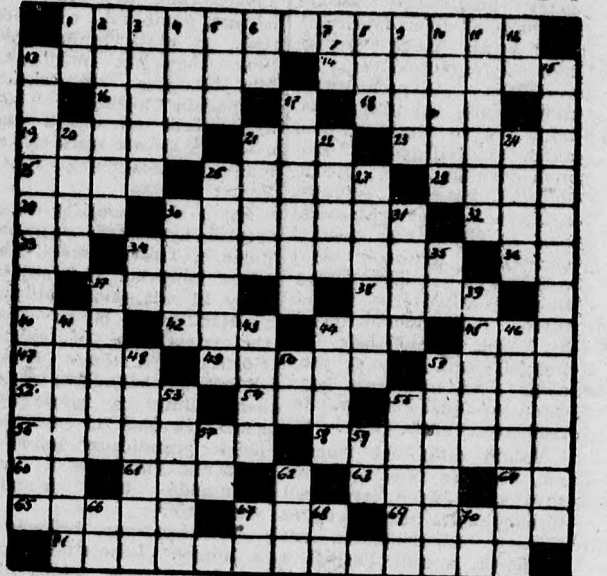
Nem a nő, — az ember veti fel bennem a kérdést: boldog volt-e Sonja Kovalevszka? Tudományos pályáján célozta ért meg fiatalon. Megvolt a lehetőség a tovább haladásra, taníthatott, átadhatta eszének, lelkének kincsét az utóknak. — Ha mégsem volt boldog, — ahogy Rachmanova biográfiai regényéből kitaláljuk, — nem „biológiai tragédiája” volt az oka, nem nő volt. Nem bujtak el egy nő sem evvel a kifogással a küzdelem elől. Mert nem egy elismert férfi-tudósnak is azért volt a magánélete boldogtalan, mert nem találta meg melőtt, megértő élettársát. — Sonja másodsorra majdnem rátalált. Majdnem, mert nem bizonyos, nem egy újabb csalódástól ki-mélt-e meg a könyörüle-

tes halál. A sora néha kegyetlen, nem ad tökéletes beteljesülést. Vagy a vágyak bonyolultak?...

Azt mondja Rachmanova, hogy Sonja Kovalevszka hívó lelke megnyugodva, erős hittel a tulvilági életben adta át testét a halálnak. En mindig csodálom Einstein is, — talán csodálkoztam is, — örök törvényei az örökké-amért ő, a végtelenség fel-

tárója, hívó lélek volt. Sonja Kovalevszka csodálom, a hitéért önmagában, a képességeiben, a tudásában, ami erőt adott és ez adott erőt neki élete küzdelmeiben. Csodálom őt, a nagy matematikust, azért a hitéért is, mellyel meg tudott békélteni az elmúlással. Talán... a matematika örök törvényei az örökké-valóságához vezetnek...?

KERESZTREJTVÉNY 484

Visszaintes: 1. Cseh író „Infanterist Svejtk” teljes név. 13. Francia Nyugat-afrikához tartozó gyarmat. Főikötője: Dakar. 14. Átvitt értelemben valaminek hosszu, unalmas felsorolása. 16. ...Tamás, magyar- zsidó költő, ék. hiány. 18. Színházi alkalmazott, keverve. 19. Határ, vég, határvonal. 21. Végtag. 23. Héber szóiskert, gyümölcsös, utolsó betű elől. 25. Angol kisasszony, fonetikus. 26. Gyermekeparalízis. 28. Ezen áll a vásár. 29. Verdi opera magánhangzó. 30. Olasz tartomány és székhely Dél-Tiroiban. 32. Föld és víz. 33. Héber számértékben a n. 30-300. — 34. Lengyel nemzeti epos, utolsó kockában duplahangzó. 36. Vissza: olasz én. 37. A geometria felépítésének alapelve. 38. Sziget franciaul, eredeti fonetikával. 41. ...nitura, készlet, felszerelés. 42. Héber fiatal oroszlan, kölyök (állat kölyke). 44. Héber baromfiketrec keverve. 45. Vissza: hol tornász, hol csillag. 47. A vizsálykodás istennője az ógörög mitológiában, utolsó kocka duplahangzó. 49. Dögező kutya-fajta. 51. Ostoba. 52. Francia járadék, életjáradék fonetikusán. 54. Templom. 55. Vissza: jó, ihletett, a jövőt megsejtő költő, utolsó kockában duplahangzó. 56. Fűrdő és üdülőhely Svájcban a Lago Maggiore partján, 1925-ben kötött híres szerződés színhelye. 58. Az USA egyik déli állama. 60. Ö. P. 61. Házi szárnyas 2-3 betű felcserélve. 63. ...rizma, velős mondás. 64. Német vége fele. 65. Különböző bűvészműtárványokat véghezvivő indiai koldus és aszkéta. 67. Ekezetten héber szó. 69. Héber szervezet, szervezés. 71. Két szó: 1. Olasz város, Kolumbusz szülővárosa, 2. Tartományi székhely Görögországban, kiléte, repülőállomás, végén fel betű.

Függőleges: 1. Német város (Zeis mükvek) fele. 2. Verszékenység. 3. Vilmos-kocsiszin. 4. Vissza: japán

481. SZÁMU REJTVÉNY MEGFEJTESE
VIZSZINTES: 1. DAVID CHERMON, 13. BARENTS, 14. BRABANT, 34. DEKAMERON, 55. UPSALA, 58. CANARIS, 71. INKA BIRODALOM.
FÜGGŐLEGES: 13. BRONISLAV HUBERMANN, 15. TORQUATO TASSO, 17. KUSIMA, 20. KOKTÉL, 27. TARGUM, 48. KASSAK, 51. ARAFEL.

NYEREMÉNYKÖNYV
Abádi: SOLT GYÖRGY
TÖRTÉNETE.

481. SZÁMU REJTVÉNY MEGFEJTESE
VIZSZINTES: 1. DAVID CHERMON, 13. BARENTS, 14. BRABANT, 34. DEKAMERON, 55. UPSALA, 58. CANARIS, 71. INKA BIRODALOM.
FÜGGŐLEGES: 13. BRONISLAV HUBERMANN, 15. TORQUATO TASSO, 17. KUSIMA, 20. KOKTÉL, 27. TARGUM, 48. KASSAK, 51. ARAFEL.

UJ KELET REJTVÉNYPALYAZA SZELVÉNY 484

Név: _____
Cím: _____

Veszélyes arab taktikázás Washingtonban:

Békét ajánlanak az alijja csökkentése és a határok megcsonkítása ellenében

Amerika hegemoniájának biztosítását ígrik a Közelkeleten, ha ráveszi Izraelt az engedményekre

Washington (STA). — Milton Friedmann, a Zsidó Távirati Iroda washingtoni munkatársa feltűnést keltő tudósításban számol be arról, hogy az Egyesült Arab Köztársaság rendkívül érdekes diplomáciai tevékenységet kezdett, amelynek az a célja, hogy a kelet-európai államokból Izraelbe áramló alijját az Izrael és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok megzavarására használják fel. Arab diplomácia arról igyekezik meggyőzni az amerikai külügyminisztériumot, hogy a romániai zsidóknak Izraelbe való áramlása az Egyesült Arab Köztársaság és a Szovjetunió kapcsolatának lazulására, a Szovjetunió Izraelhez való közelségére, valamint a moszkvai kormány azon szándékára mutat, hogy megbüntesse Kairót a kommunizmus ellen indított hadjárata miatt. Ez az új politikai vonalvezetés abból az arab elgondolásból fakad, hogy eljött az idő az arabok és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok megjavítására. Ugyancsak most akarják az arabok elérni, hogy Amerika hívja meg Nasszert és több más arab vezetőt és rendezzen arab csúcskonferenciát Washingtonban.

Arról is meg akarják győzni a külügyminisztériumot, hogy az új költészet év során Izraelnek biztosított támogatást tegyék függővé az alijja korlátozásától.

Az egyik magasrangú arab diplomata szombaton kife-

Schmidt professzor a német szociálisták elnökjelöltje

Bonn, (STA). A szociáldemokrata párt Carlo Schmidt professzort jelölte Nyugat-Németország elnökségére. A 62 éves közéleti férfi esélyeit kedvezőnek tartják, mint ahogy Heuss professzor, jelenlegi elnököt nem választhatják meg harmadszor az alkotmány rendelkezései miatt.

Schmidt professzor meggyőződés antináci és jó barátságot tart fenn Izraellel, ahová a múlt évben is ellátogatott. A keresztény demokraták pártja még nem nevezte meg jelöltjét az elnökválasztásokra, amelyeket valószínűleg júniusban tartanak.

HABIMA H

Tel-Aviv, febr. 16., hétfő
LIZISTRATA

Rechovot, febr. 16., hétfő
KÖLTŐI HÍLET

IZRAELI OPERA

Kedd, febr. 17., este 8.30
NEBUKADNECZAR
(Nabucco)

JIDDIS SZINHAZ

Chedera, febr. 16., hétfő
Chof, 8.30

JANKL FUN GALICIE

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:

ELADÁSOK KEZDÉSE: 3.30, 7.15 és 9.15
ALLENBY: Jacobovsky és az ezredes
ARMON DAVID: Csinos fiúk
CAFON: Tel te veni
CHEN: 80 nap a világ körül
GAT: Malou de Monmartre
EDEN: Habis El Omr
ESZTER: High school
MAXIM: Sötét affár
MIGDALOR: Eméletesen éjszaka
MUGRABI: A kávé
OPHIR: Le Desordre et la Nuit
ORION: A csendes amerikai
PEER: A hetedik bűn
RBEROT: Páris, Palace hotel
TAMAR: Hold back the night
TEL-AVIV: The inn of the Sixth Happiness
3.15, 6.45, 9.30
TCHÉLET: UH
JARON: Tábor a vérszíjelen
EAMIR: Most és mindörökké

lentette arab-barát politikai körben, hogy a külügyminisztérium néhány tisztviselője hajlik az arab álláspont elfogadására.

Az új arab diplomácia a következő érvelésre támaszkodik: a kommunista államok a zsidók alijját az Egyesült Arab Köztársaság elleni átgondolt politikai nyomás kedvéért teszik lehetővé. Így akarják megbüntetni Nasszert azért, mert megtagadta az elismerést Kelet-Németországtól, valamint a Port Saidból tartott beszédéért, amelyben kijelentette, hogy a kommunizmus ellensége az arab nacionalizmusnak. Az arabok azt állítják, hogy közvetlen azután, hogy Nasszer visszautasította Kelet-Németország ajánlatát a diplomáciai kapcsolatok felvételére, utasították Romániát, hogy engedjen ki néhány zsidót a családok egyesítésének emberbaráti jelszavával.

Amitkor Egyiptomban elkezdtek üldözni a kommunistákat, tovább mentek egy lépéssel és Románia megengedte a zsidók szabad kivándorlását Izraelbe.

Miután Chruscsev bírálta Nasszer politikáját a moszkvai pártkongresszuson, célzások hangzottak el különböző helyekről annak lehetőségéről, hogy magából a Szovjetunióból is alijjzani engedik a zsidókat.

Ezzel az érveléssel igyekeznek meggyőzni az arabok az Egyesült Államokat, hogy hívja meg Nasszert Washingtonba. Ez az igyekezet megerősödött akkor, amikor a külügyminisztérium hivatalosan is közölte, hogy Huszein jordániai király Washingtonba látogat. Ezzel kapcsolatban született meg az arab csúcskonferencia megtartásának terve, amelynek során kifejezésre jutna az araboknak az a óhaja, hogy megjavítsák kapcsolatukat Amerikával. Ez a konferencia logikus következménye volna azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket a külügyminisztérium két magasrangú embere, Murphy és Rountree államtitkárok központi látogatásuk során folytattak.

Ez az arab tevékenység figyelembe veszi azt is, hogy Amerika nyomást fog gyakorolni Izraelre, vonuljon vissza az 1947 évi felosztási határokat.

Feltételezik, hogy a javaslatba hozott konferenciát előkészítő tárgyalások vezetnek majd be, amelyek során nem lehetetlen, hogy Eisenhower előbb meg hívja Ben Gurion miniszterelnököt Washingtonba. Ha ennek a látogatásnak a nyomán kiderülne, hogy milyen engedményre hajlandó Izrael, összehívják az arab vezetőket. Ha pedig az arab konferencia megállapítaná, hogy lehetőség van bizonyos kölcsönös megértésre,

az arabok személyes tárgyalást folytatnának Dávid Ben Gurionnal és Eisenhowerrel.

Az arabok meggyőződés szerint a társulatokhoz tartozik az a magyarázat is, hogy nem hiszik, mintha az Egyesült Államoknak Izraelből való távolodása az arabokkal való barátság egyedüli feltétele lehetne.

Az Egyesült Államok kétértelműség nélküli barátságot mutathat mindkét fél felé, de az összes engedményeket Izraelből kell követelni.

ni az arabokat. Ezáltal az Egyesült Államok mentesülne a Kelet és Nyugat közötti hidegháború terhével a Közelkeleten, valamint az arab-izraeli torzalkodásoktól és diplomáciai hegemoniájára jutna a muzulmán világban.

Mindamellett az arab diplomaták azt állítják, hogy az arab államok továbbra is fenntartják „pozitív semlegességi politikájukat”, amely már eddig is megfékezte a kommunista behatolást a közelkeleti térségbe.

Izraellel való totális béke területi engedményeket követelne Izraelből határkiszáradást üggyével, és le kell mondania Jeruzsálemről is.

Az arabok azt hangoztatják, hogy nem lesznek macskák specifikus izraeli határokkal szemben és hajlandók elfogadni a felosztási határozatban megjelölt

határokat. Ez megkönnyítene a menekültkérdés megoldását is, mert akkor 400 ezer menekültet tudnának letelepíteni az Izrael által visszaszerezett területeken és további százezret Jeruzsálemben. A fennmaradó 500 ezer menekülttel kapcsolatban az arabok azt állítják, hogy Izraelnek választania kell visszabocsátásuk, vagy kártalanításuk között. Mint hogy az amerikai külügyminisztérium véleménye szerint a menekülteknek csak 15 százaléka lenne hajlandó visszatérni Izraelbe, a többi menekülteket letelepíteni arab államokban, azaz a feltétellel, hogy kártérítéseket fizessenek nekik.

Izrael köteles lesz elfogadni az UNO által a menekültek körében rendezendő népszámlálás adatait.

Ha Izrael elfogadja ezeket a követeléseket, az arabok hajlandók lesznek elismerni a zsidó államot, diplomáciai kapcsolatot felvenni, valamint kölcsönös kereskedelmet is folytatni vele.

Mindenek előtt megszüntetnék a közlekedési és gazdasági bojkottot, végül pedig az Izrael és az arabok közötti kapcsolatok teljesen normálissá válnának — írja Milton Friedmann.

Gazdag gázforrásra bukkanak Zohár 2-nél

A Ros Zohár 2 lelőhelyen, a judeai sivatagban, gázra bukkanak, amelynek kereskedelmi kihasználása rentábilisnak látszik. Az első gázréteget 1112 méternél találták. Ennek a lelőhelynek a geológiai összetétele a Zohár 1 szondához hasonló. Néhány napon belül további 150 méterrel hatolnak le, hogy tiszta képet kapjanak a gázrétegekről. Zohár 1-nél hét ilyen réteget találtak, amelyeket választó mennyezetek szigeteltek el egymástól. A Nafta-társaság, amelynek konzessziója van erre a területre, több furásra készült a gáz-medence pontos nagyságának megállapítása céljából. A Zohár 1-ben naponta fémillió köbláb gázt tárnak fel, amelynek üzemi anyagi értéke 80 hordó kőolajénak felel meg, ami csak valamivel kevesebb, mint a chelei szondák általagos hozama.

A Náfita legközelebb megkezdte a Zohár 3 lelőhely felrását. A gáz-felbukkanásnak rendkívül jelentőséget tulajdonítanak és az optimizmust fölblessz a kőolaj-furással foglalkozó összes társaságoknál. Remélik, hogy ennek következménye a furások hosszu sorának megkezdése lesz az összes konzesszionált területeken. A Zohár 2-ben talált gáz mennyiségi és minőségi vizsgálata három hétig fog tartani.

Elsimitják a viszályt a hisztadruti választóreform körül

A kisebbségi pártok állítólag hajlandók bizonyos kompromisszumokra

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A hisztadruti választási szabályzatát és jelenlegi állapotát a választási szabályzat reformja körül robbant ki a nagytanács legutóbbi ülésén, tegnap fordulat állott be az ügyvezetőség ülésén. Az összes pártok képviselői hozzájárultak egy bizottság kiküldetéséhez, amely felülvizsgálja a Hisztadrut választási szabályzatát és jelentését a központi vezetőség elé terjeszti. A fordulat következtében a központi vezetőség ülését, amelyet mára tüztek ki, holnap délután 4 órára halasztották el.

Remény van rá, hogy az Achdut Avodá, Mápám és az Ovéd Hácioni hozzá fognak járulni bizonyos kompromisszumokhoz a választási szabályzat reformja terén és így a viszályt a központi vezetőség holnapi ülésén valószínűleg likvidálják. Amennyiben nem jönne létre a megegyezés, fennáll annak a lehetősége is, hogy a kisebbségi pártok bojkottálják a hisztadruti választásokat, bár ezt a legvégső eszköznek tartják, amelynek igénybe vételétől erősen húzódnak.

Tegnap egyébként az ügyvezetőség a gyógyverszések bérkérdéséről is tárgyalt, de határozathozatalra még nem került sor.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

Országos Központ
Kedves Barátaink,
a nagy bevándorlási hullám mind központi, mind helyi vonatkozásban fontos kérdéseket vetett fel. Ezenkívül a hatóságokkal való tárgyalásaink következtében fontos közéleti kérdések merültek fel, amelyek megoldásának érdekében a Hitachdut Oléj Hungária közleményeket küldte el.

Mindenekelőtt megkérjük, hogy az országos vezetőség valamennyi tagja, valamint legalább egy-egy küldött minden csoportból részvevő legyen a 1959. február 16-án (kedden) Tel-Avivban, a HOH Járkon u. 61. sz. alatti helyiségében, ahol az említett kérdésekkel kapcsolatos megbeszélést tartunk.

Szpegl Jekuda, elnök
Dr. Márton Lajos ügyv. elnök
Grünwald Béla, főtárgyaló

Két autóbaleset a natanjai úton

A natanjai országúton péntek délután súlyos autóbaleset érte Zalmán Sznigor rendőrtisztet, az országos rendőrpáncsnokság szociális osztályának tisztjét. Miközben Tel Avivból Benjamina felé hajtott, Sznigor egyszerre csak arra lett figyelmes, hogy defekt történt a bal első kerékben. A kocsi váratlanul balra fordult és összeütközött egy szembejövő katonai teherautóval. Sznigor bordatöréssel szállították a Beilinson-kórházba, de állapota nem életveszélyes.

Ugyancsak péntek délután egy teherautó összeütközött egy tenderrel. A tender sofförje és egyik utasa, Dávid Ledermann súlyosan, a másik utasa, Jozsef Nin pedig könnyebben megsebesült. A sebesülteket kórházba szállították, de állapotuk nem ad aggodalomra okot.

MEGERKEZETT A

Das Beste aus Europa Digest

1959. FEBRUARI SZAMA
Szabadon árusítják minden kioszkban
Ára: 600 pruta.

A kelet-európai tömegalijja miatt havi 500 személyre korlátozzák a máshonnan jövő olék számát

Ujra a tengerparti zónában fogják letelepíteni az európai olék nagyrészét

Az olék befogadásával foglalkozó hatóságok elhatározták, hogy a nem-európai államokból havi 500-ra redukálják az alijját, minthogy a kelet-európai tömegbevándorlás szükségletei mellett az államnak nincs módjában más országok zsidóit befogadni. Ez az elgondolás rövidesen a kormány és a Szochnut koordinációs terve elé kerül, amely a jelek szerint azt magáévá is fogja tenni, figyelembe véve annak a lehetőségét, hogy a kö-

zéljében havi 10-12 ezerre fog emelkedni a kelet-európai olék száma. Minthogy a kelet-európai alijja esetében a Szochnutnak nem áll módjában a bevándorlás számszabályozása, kénytelen azokkal a zsidó csoportokkal szemben korlátozásokat életbe lépíteni ahol ez lehetséges. A Szochnut minden anyagi eszközt a vasfüggöny mögötti államok zsidóinak befogadására fogja fordítani. Az északafrikai, perzsiai, indiai és más

keleti zsidó községekből egyelőre csak a családok egyesítésének keretében hoznak közöltségen zsidókat. A feltételezések szerint ez nem lesz több havonta öt-száz embernél.

Abraham Ziegel, a Szochnut kilatósztályának vezetője, a kiita problémáiról tartott előadásában elmondta, hogy ellentétben az előző tervekkel, ismét a part menti sávban fogják letelepíteni az európai olék nagyrészét. Az olék szakmai felkészültsége szükségessé teszi, hogy legalább negyven százalékukat városok közelében telepítsék le. Az intellektuális olék elhelyezése különösen nehéz és a leg-súlyosabbnak ígérkezik az orvosoknak az ország életében való beiktatása, mindent el fognak azonban követni, hogy szakmájukban foglalkoztassák őket.

Az új alijja kitűnő emberanyag és életkoruk is optimizmusra ad okot sikeres meggyökeresedésük tekintetében. Az alijja ötven százalékának életkora negyven éven aluli, 22 százaléka 40-50 között van és csak tíz százaléka hatvan éven felüli. Rendkívül ritka jelenség az európai alijják történetében, hogy az érkezők öt százaléka mezőgazda. Nagyon magas az akadémiai végzettségük arányszáma: 11-16 százalék, — mondotta Ziegel.

Rádióaktív a gálili Migdál falu vize

Tibériás, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Beszámoltunk néhány hónappal ezelőtről, hogy a Tibériás melletti Migdál falu vízében rádióaktivitást észleltek s azt további vizsgálat céljából a rechyvoti Weizmann intézetbe küldték. A válasz most érkezett meg és abból kitűnik, hogy a migdali ivóvíz tizenötötörösen rádióaktívabb, a rendes ivóvíznél. A jelentés megjelözi, hogy ez nem te az a veszélyese a vizet az egészségére, de csecsemők

Eltűnt a vád koronatanuja a masszázszalonbeli találkahely ügyében

El kellett halasztani a vizsgálóbírói kihallgatásokat

A telavivi járásbíróiságon tegnap volt kitűzve a tanúk kihallgatása Arnold Galian „masszázszalon-tulajdonos” perében, akit azzal vádolnak, hogy a helyiségben találkahelyet tartott fenn. Az egyik főtanu, a fiatal 20 éves Dália Lital lett volna, akit a detektívek előállítottak a „szalonban”. Mikor azonban kihallgatására került volna sor, Menkesz rendőrtiszt bejelentette, hogy

„a tanu eltűnt és nem sikerült előállítani.” Selikson bíró egyórai szünetet rendelt el, hogy lehetővé tegye a rendőrségnek a tanu felkutatását a városban, miután azonban ez eredménytelenül járt, a tárgyalást február 24-ig elnapolták.

A tárgyalás folyamán egyébként vallomást tett a Náchlát Benjamín utca 55 számú ház gondnoka, aki elmondta, hogy a vádlott 1957 augusztusa óta lakik az épületben, abban a lakásban, amelyben azelőtt két nő lakott. Ezeket kilakoltatták, mert viselkedésük nem tette lehetővé, hogy az épületben maradjanak, vallotta a tanu.

Szerkesztői üzenet: Dr. Neuländer gyermekorvos (Kolozsvár) közölte címét az Uj Kelet szerkesztőségével.

Dr. Neuländer, gyermekorvos (Kolozsvár) közölte címét az Uj Kelet szerkesztőségével.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

Országos Központ
Kedves Barátaink,
a nagy bevándorlási hullám mind központi, mind helyi vonatkozásban fontos kérdéseket vetett fel. Ezenkívül a hatóságokkal való tárgyalásaink következtében fontos közéleti kérdések merültek fel, amelyek megoldásának érdekében a Hitachdut Oléj Hungária közleményeket küldte el.

Mindenekelőtt megkérjük, hogy az országos vezetőség valamennyi tagja, valamint legalább egy-egy küldött minden csoportból részvevő legyen a 1959. február 16-án (kedden) Tel-Avivban, a HOH Járkon u. 61. sz. alatti helyiségében, ahol az említett kérdésekkel kapcsolatos megbeszélést tartunk.

Szpegl Jekuda, elnök
Dr. Márton Lajos ügyv. elnök
Grünwald Béla, főtárgyaló

Két autóbaleset a natanjai úton

A natanjai országúton péntek délután súlyos autóbaleset érte Zalmán Sznigor rendőrtisztet, az országos rendőrpáncsnokság szociális osztályának tisztjét. Miközben Tel Avivból Benjamina felé hajtott, Sznigor egyszerre csak arra lett figyelmes, hogy defekt történt a bal első kerékben. A kocsi váratlanul balra fordult és összeütközött egy szembejövő katonai teherautóval. Sznigor bordatöréssel szállították a Beilinson-kórházba, de állapota nem életveszélyes.

Ugyancsak péntek délután egy teherautó összeütközött egy tenderrel. A tender sofförje és egyik utasa, Dávid Ledermann súlyosan, a másik utasa, Jozsef Nin pedig könnyebben megsebesült. A sebesülteket kórházba szállították, de állapotuk nem ad aggodalomra okot.

MEGERKEZETT A

Das Beste aus Europa Digest

1959. FEBRUARI SZAMA
Szabadon árusítják minden kioszkban
Ára: 600 pruta.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

Országos Központ
Kedves Barátaink,
a nagy bevándorlási hullám mind központi, mind helyi vonatkozásban fontos kérdéseket vetett fel. Ezenkívül a hatóságokkal való tárgyalásaink következtében fontos közéleti kérdések merültek fel, amelyek megoldásának érdekében a Hitachdut Oléj Hungária közleményeket küldte el.

Mindenekelőtt megkérjük, hogy az országos vezetőség valamennyi tagja, valamint legalább egy-egy küldött minden csoportból részvevő legyen a 1959. február 16-án (kedden) Tel-Avivban, a HOH Járkon u. 61. sz. alatti helyiségében, ahol az említett kérdésekkel kapcsolatos megbeszélést tartunk.

Szpegl Jekuda, elnök
Dr. Márton Lajos ügyv. elnök
Grünwald Béla, főtárgyaló

Két autóbaleset a natanjai úton

A natanjai országúton péntek délután súlyos autóbaleset érte Zalmán Sznigor rendőrtisztet, az országos rendőrpáncsnokság szociális osztályának tisztjét. Miközben Tel Avivból Benjamina felé hajtott, Sznigor egyszerre csak arra lett figyelmes, hogy defekt történt a bal első kerékben. A kocsi váratlanul balra fordult és összeütközött egy szembejövő katonai teherautóval. Sznigor bordatöréssel szállították a Beilinson-kórházba, de állapota nem életveszélyes.

Ugyancsak péntek délután egy teherautó összeütközött egy tenderrel. A tender sofförje és egyik utasa, Dávid Ledermann súlyosan, a másik utasa, Jozsef Nin pedig könnyebben megsebesült. A sebesülteket kórházba szállították, de állapotuk nem ad aggodalomra okot.

MEGERKEZETT A

Das Beste aus Europa Digest

1959. FEBRUARI SZAMA
Szabadon árusítják minden kioszkban
Ára: 600 pruta.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

Országos Központ
Kedves Barátaink,
a nagy bevándorlási hullám mind központi, mind helyi vonatkozásban fontos kérdéseket vetett fel. Ezenkívül a hatóságokkal való tárgyalásaink következtében fontos közéleti kérdések merültek fel, amelyek megoldásának érdekében a Hitachdut Oléj Hungária közleményeket küldte el.

Mindenekelőtt megkérjük, hogy az országos vezetőség valamennyi tagja, valamint legalább egy-egy küldött minden csoportból részvevő legyen a 1959. február 16-án (kedden) Tel-Avivban, a HOH Járkon u. 61. sz. alatti helyiségében, ahol az említett kérdésekkel kapcsolatos megbeszélést tartunk.

Szpegl Jekuda, elnök
Dr. Márton Lajos ügyv. elnök
Grünwald Béla, főtárgyaló

Öt évi fegyházra ítélték kémkedésért a török tartalékos őrnagyot

Ezer dollárt ígért neki az egyiptomi kémszolgálat, de csak háromszázat fizettek ki.

A telavivi törvényszék tegnap öt évi fegyházbüntetésre ítélte Sihab Tan 38 éves török tartalékos őrnagyot, aki Tel-Avivban és Haifán az egyiptomiak javára kémkedett.

A tárgyalás folyamán a vádlott bevallotta, hogy a kémkedéssel egy barátja, Musztafa Jalmaz, Egyiptom ankarai nagykövetségének tisztviselője bízta meg. Az volt a feladata, hogy adatokat gyűjtsön az izraeli petroleumvezetésekről, a Haifa és Ásdod között épült erőművekről, a múlt évben Beér-Séván megtartott katonai repülőbemutatóról és a csapatok elhelyezkedéséről a jordániai határ mentén. Ugyancsak megbízták Jordánia elleni kémkedéssel, amelynek során információkat kellett szereznie a Jordániába irányuló petroleumszállításokról, valamint a jordániai kőolajcseppek tevékenységéről.

Sihab Tan, aki szauidai származású arab szülők gyermeke, közszakállal, sötét ruhában, fehér kesztyűben jelent meg a tegnapi tárgyaláson. Homlokán mély forradás látható és sántít. Mint elmondotta, először egy török hadgyakorlaton sebesült meg, majd pedig a koreai háború idején szenvedett sérülést. Ennek nyomán 15 évi aktív katonai szolgálat után elbocsátották a török hadseregéből. Miután a polgári életben nem tudott elhelyezkedni, vállalta magára ezt a

veszélyes és kalandos feladatot. Megbízták ezer dollárt ígérték neki, amiből azonban csak háromszázat fizettek ki neki.

Tan a múlt év szeptemberében érkezett az országba, még pedig nemzetközi menekült útlevelel és azt mondta, hogy tulajdonképpen Németországba készült. Rövid telavivi tartózkodás után Haifára utazott, ahol megbízójának egy nőrokona címére kapta az arab kémszolgálattól a titkos írással közölt utasításokat. Mintegy a levelek még Tan érkezése előtt jutottak el a haifai címre, a közvetítőként felhasznált nőgyanút fogott és a leveleket átadta a hatóságoknak. Ezek alapján helyezték megfigyelés alá a török vendéget. Nyomonkövették, amikor fényképfelvételeket készített a haifai petroleumfinomító-ról, a kikötőberendezésekről és néhány más katonai fontosságu pontról. Ezzel egyidejűleg Tan ismeretséget kötött több törökországi származású fiatalemberrel, aki segítségére volt a különböző nyomatványok beszerzésében. A térképek és katonai nyomatványok iránti érdeklődést azzal magyarázta, hogy egy ankarai professzor bízta meg ezeknek a kiadványoknak a beszerzésével. Láto-gatást tett a Máarácht katonai kiadóvállalat hivatalában is, ahol egy színjáí hadjáratról szóló könyvet vett. Tant aránylag rövid tevékenység után a múlt év

szeptemberének végén tartóztatták le Tel-Avivban, amikor egy könyvkereskedésben katonai térképalbumot vásárolt.

A törvényszék súlyosbító körülménynek tekintette a vádlott katonai múltját, noha kémkedési tevékenységét primitív módon bonyolította le.

Bizonyos feltételek mellett

Nyugat-Berlin polgármestere hajlandó elfogadni a Szovjetunió tervét

Előkészületek Macmillan és Selwyn Lloyd moszkvai útjára

Los Angeles, (UPI). Willy Brandt, Nyugat-Berlin fiatalos és dinamikus polgármestere, aki egy hete amerikai körúton van, általános meglepetést keltett, amikor tegnapi sajtókonferenciáján kijelentette, hogy bizonyos feltételek mellett hajlandó elfogadni a Szovjetunió berlini tervét, amely szerint Berlin szabad városá deklarálják és úgy a keleti, mint a nyugati csapatok kivonulnak onnan. Brandt azt kívánja, hogy a tervet ideiglenesen a város bizonyos részeiben vezessék be próbaként és csak akkor döntsenek végleges elfogadásáról, ha kiderítették a Szovjetunió tényleges szándékait.

Ezzel kapcsolatban a sajtó Anasztaz Mikojának, a Szovjetunió helyettes miniszterelnökének ugyancsak Los Angelesben tett nyilatkozatára emlékeztet, amelyben azt mondta, hogy esetleg a Szovjetunió és Amerika hadseregeinek fokozatos kivonulása Németországból képezheti a német probléma megoldását. Mikoján azt javasolta, hogy első lépésként a csapatok egyharmadát vonják ki.

Willy Brandt felhívást intézett a nyugati hatalmakhoz, hogy szögezzék le végleges álláspontjukat Berlin kérdésében.

London, (Reuters). Harold Macmillan miniszterelnök, aki moszkvai látogatása előtt még tétó alá akarja hozni a ciprusi egyezményt is, tegnap Selwyn Lloyd külügyminiszterrel és Patrick Reilly moszkvai nagykövettel folytatott előkészítő megbeszéléseket a tervezett moszkvai útról. Angol megfigyelők szerint Macmillan mindenképp előtt azt akarja kifürkészni Moszkvában, vajjon a Szovjetunió hajlandó-e hozzájárulni Németország egyesítéséhez a középeurópai demilitarizált zóna létrehozása ellenében. Azt is meg akarja tudni, vajjon Chruscsev hajlandó-e ezt a tervet fokozatosan végrehajtani.

Az Anglia és a Szovjetunió közötti kereskedelmi kapcsolatokban" — mondotta Chruscsev.

A ZSEB MEGHÓDÍTÁSA

(COPYRIGHT BY „MAARIV”)

Szárazföldön szállítják Éjlátba a parti rendőrség őrhajóját

A közel napokban szokatlan karaván fog feltűnni a Haifa és Éjlát közötti országtúton. A gépkocsisor a parti rendőrség M. 34 típusú 16 tonna súlyú és 11 méter hosszú őrnaszádját szállítja. Haifáról szárazföldön Éjlátba. Az őrnaszádot különleges „platform” szállítják, amelyet teherautó vontat. A gépkocsit a parti rendőrség motorkerékpárossal kísérik.

A parti őrhajó, amely három év alatt épült a haifai Hájámá dokkban, az alapját fogja képezni az ország déli kikötőjében lévő parti őrségnek. A modern típusú őrnaszád szárazföldi útja előre láthatólag mintegy két és fél napig fog tartani, mert útközben néhány pihenőállomást is tartanak. A karavánnak tegnap reggel 9-kor kellett volna elindulnia, de a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztották az indulást.

A prágai rádió jelenti, hogy a Szovjetunióval együtt Csehszlovákia is felajánlotta segítségét Egyiptomnak az asszuáni duzzasztógát és erőmű felépítéséhez.

Az új olasz kormány ma teszi le az esküt

Egységes ellenzéki blokkra tárgyalnak a szocialista frakciók

Róma, (Reuters). Antonio Segni professzor új kormányában — az előző jelentésekkel szemben — csupán a keresztény demokráta párt van képviselve, de a kisebb jobboldali pártok, a liberális és a royalista párt megígérték, hogy nem fognak a kormány ellen szavazni, ami biztosítja a Segni kabinet többségét. A szocialdemokrata párt, amely tagja volt Fanfani kabinetjének, bejelentette, hogy Segni ellen fog szavazni a parlamentben. A neofasista párt elvben támogatja az új kormányt, de nem kötelezte magát, hogy minden esetben melléje fog állni. Olasz politikai körök véleménye szerint a jobboldali tendenciájú kabinet megalkotása meg fogja gyorsítani a szocialista tábor egye-

sítését, miután a szocialdemokratáknak a pártból kivált balszárnya máris tárgyalásokba kezdett Pietro Nennivel egységes ellenzéki blokk létesítéséről.

Az új kormányban ismét Giuseppe Pella foglalta el a külügyi tárcát, míg Segni miniszterelnök magának tartotta meg a belügyminisztériumot is. A 68 éves Antonio Segni 1957 májusától 1958 júniusáig a központi pártok koalíciójának miniszterelnöke volt. Ugy ő, mint Giuseppe Pella, aki Segni előző kormányában is külügyminiszter volt, a keresztény demokráta párt jobbszárnyának vezetői. Pella 1954-ben szintén miniszterelnök volt, de pártja balszárnyának felzárkózása öt hónap után megbuktatta.

SZUDÁN MEGKÖTÖTE A SZERZŐDÉST A NILUSI VILLAMOSMŰ ÉPÍTÉSÉRE

Khartum (Reuters). — A szudáni kormány tegnap szerződést kötött a német Ziegmann-céggel, valamint egy angol vállallattal duzzasztógát és hidroelektrikus mű felépítéséről a Kék Nilus völgyében. Az építkezési költségek négy és fél millió font sterlinget tesznek ki. A duzzasztógát építését azonnal megkezdik és 1961 januárjáig fejezik be, míg a villamosmű 1962 áprilisára fog elkészülni. A terv egy Khartum

melléti második villamosmű felépítését is magában foglalja. Az egyezmény főleg azért kelt feltűnést, mert Szudán és Egyiptom között a mai napig sem jött létre új meg egyezés a Nilus vízének felosztásáról. Mint ismeretes, Abud tábornok a hatalom átvétele alkalmával kijelentette, hogy nem ismeri el a régi egyezményt, amely a Nilus vízének csupán 15 százalékát juttatta Szudánnak.

Befejeződtek a védőbeszédék a kfár-kászemi perben

A telavivi katonai fellebbesési törvényszék tegnap befejezték a védőbeszédéket a kfár kászemi vérengzés miatt elítélt 8 határrendőr fellebbesési ügyében.

M. Schwegl ügyvéd, A. Elljáhu és M. Charos határőrvédője tegnapi záróbeszédében azt igyekezett bizonyítani, hogy a határőrök felette-

selk parancsát hajtották végre és egy pillanattal sem gondoltak arra, hogy az utasítások törvényellenesek lettek volna.

Méir Lecker ügyvéd, G. Ulil tizedes és A. Pachima, valamint A. Nachmani határőrök védője azzal érvelt hogy védecel nem vettek részt a Kfár Kászem nyugati bejárájánál történt vérengzésnél, mert abban az időpontban a környék egy más pontján tartózkodtak.

A tárgyalást szerdán folytatják, amikor Gilon alezredes-ügyész válaszol a védelem állításaira.

Beismerő vallomást tett a jaffai gyilkos de tettének okát nem akarja elárulni

A telavivi járásbírószágon tegnap beismerő vallomást tett Mohammed Abu-Rais jaffai arab férfi, aki bevallotta, hogy ő gyilkolta meg a jaffai 11-es utcában Chaszán Abu-Rais nevű rokonát. Mint jelentették, Chaszán Abu-Rais a péntekre virradó éjszaka holtan találták a lakásában. Mohammed Abu-Raisal együtt a rendőrség bűnrészesség vádjával letartóztatta az áldozat feleségét, a 26 éves Aziza Abu-Rais, valamint a vádlott feleségét. Mindkét asszony négy gyermek anyja.

A vádlott elmondotta a rendőrségen, hogy több készszerűséggel ölte meg az áldozatot, felesége unokatestvérét, de nem volt hajlandó részletezni, milyen okok késztették a gyilkosságra. A vádlott felesége tagadta, hogy férjének, vagy neki bármi köze volna a gyilkossághoz, fegyveréséről.

a rendőrség azonban valószínűleg tartja, hogy a gyilkosságot a férfi követte el. A vizsgálat még folyik, mert számos részlet kiderítésre szorul.

Mohammed Abu-Rais ellen 15 nap, a két asszony ellen pedig 5-5 napi vizsgálati fogságot rendeltek el. A két család gyerekeit a szomszédoknál helyezték el és a rendőrség gondoskodik arról, hogy megfelelő ellátásban részesüljenek.

William Foster, a megletésszerű támadások elhárításának kudarcba fult genfi konferenciájáról visszatérve kijelentette, hogy Amerikának erős tempóban kell kifejlesztenie távrakétáit és más fegyvereit, mert az oroszok csak így lesznek hajlandók komolyan tárgyalni a le-

Megszűnt az adagolás!

...ÉS MOST SZABADON VÁLASZTHATÓ A „S H E M E N” KITUNÓ OLAJA, A

MEGED

Anasztaz Mikoján engedélyt kért az amerikai külügyminisztériumtól, hogy ajándékokat küldhessen az amerikai légihaderő új-foundlandi Argentína nevű bázisának azért a kedves fogadtatásért, amelyben kényszerlássalakkor részesítették.